

PATVIRTINTA

Vilkaviškio r. Gižų Kazimiero Baršausko
mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus
2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. 93V

**PRADINIO IR PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMŲ MOKYKLOS-
DAUGIAFUNKCIO CENTRO UGDYMO PLANAS 2017–2018 IR 2018–2019 M. M.**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Pradinio ir pagrindinio ugdymo programų mokyklos-daugiafunkcio centro ugdymo planas 2017–2018 ir 2018–2019 m. m. (toliau – MUP) reglamentuoja pradinio, pagrindinio ugdymo programų, pradinio ugdymo individualizuotos programos, pradinio ugdymo programos, ją pritaikius mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, ir su šiomis programomis susijusio neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą. Jis parengtas vadovaujantis 2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-442 ir 2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendruoju ugdymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-446, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309, Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308, kitais šiuo metu galiojančiais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintais teisės aktais, Gižų Kazimiero Baršausko mokykloje-daugiafunkciame centre (toliau – Centre) priimtais susitarimais. MUP aptartas mokytojų taryboje, suderintas su Centro taryba, Vilkaviškio rajono savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi ir patvirtintas Centro direktoriaus.

2. Ugdymo planą dvejiems metams rengė 2017 m. birželio 6 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-81 sudaryta darbo grupė. Jis buvo rengiamas vadovaujantis demokratiškumo, subsidarumo, prieinamumo, bendradarbiavimo principais.

3. Rengiant Centro ugdymo planą vadovautasi:

3.1. nacionalinių ir tarptautinių tyrimų TIMSS, PISA, PIRLS mokinių pasiekimų rezultatais ir rekomendacijomis (*aptarta, priimti susitarimai Pradinio ir pagrindinio ugdymo metodinių grupių posėdyje, 2017-05-30 protokolas Nr. 7*) siekiant: ugdyti mokinių gebėjimą analizuoti ir interpretuoti tyrimų ir duomenų rinkimo procedūras bei sąvokas, ugdyti gebėjimą mąstyti ir diskutuoti; tikslingai derinti įvairius ugdymo metodus bei ugdymo inovacijas; skatinti pasitikėjimo savo matematiniais ir gamtamoksliniais gebėjimais jausmą, didesnę dėmesį skirti natūralios gamtos stebėjimui, eksperimentų planavimui, mokslinių idėjų ir technologijų pritaikymui kasdieniniame gyvenime; diferencijuoti ir individualizuoti užduotis mokinių gabumams plėtoti ir gebėjimams ugdyti; tobulinti mokytojų kvalifikaciją; taikyti veiksmingas skaitymo strategijas visų dalykų pamokose; ugdyti aukštesnius mąstymo gebėjimus, susijusius su kūrybingumu;

3.2. pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo, Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo (diagnostinių ir standartizuotų testų) rezultatais, jų analizėmis;

3.3. Centro veiklos kokybės įsivertinimo, atliekamų tyrimų duomenimis ir ugdomojo proceso analize (*žr. II skyrių*).

4. **Centro ugdymo plano tikslas** – apibrėžti pradinio ir pagrindinio ugdymo programų įgyvendinimo nuostatas (susitarimus), kuriomis vadovaudamasis centras tikslingai formuoja ugdymo turinį, planuoja ir organizuoja pradinį ir pagrindinį ugdymą.

5. Centro ugdymo plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos Švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

6. Centro ugdymo plane vartojami trumpiniai:

- 6.1. vaiko gerovės komisija (VGK);
- 6.2. Vilkaviškio švietimo pagalbos tarnyba (ŠPT);
- 6.3. Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Vilkaviškio rajono policijos komisariato Nepilnamečių reikalų inspekcija (NRI);
- 6.4. socialinis emocinis ugdymas (SEU);
- 6.5. elektroninis dienyas (el. dienyas);
- 6.6. pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimas (PUPP);
- 6.7. Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimas (diagnostiniai ir standartizuoti testai);
- 6.8. tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokinių pasirinkimo suvestinė (Suvestinė);
- 6.9. individualizuota programa specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams (individualizuota programa).

7. Ugdymo turinio tikslai:

- 7.1. siekti sėkmingos mokinio dvasinės, intelektinės ir fizinės pažangos, ypač atkreipiant dėmesį į tuos, kurie nepasiekia patenkinamo lygmens, ir gabius mokinius, kad kiekvienas įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą;
- 7.2. kurti partnerišką ir saugią aplinką, kurioje visiems būtų gera ugdytis ir gyventi;
- 7.3. įtraukti tėvus į mokinių ugdymą: jie žino, kas vyksta centre ir aktyviai dalyvauja įvairiose veiklose, padeda savo vaikui ugdytis;
- 7.4. mokytojams nuolat tobulinti profesines žinias, mokytis su kitais ir iš kitų.

8. Adaptaciniai mokinio sunkumai iškyla perėjus iš vienos mokyklos į kitą bei pradant naują ugdymo pakopą, todėl organizuojamas trimestrą trunkantis adaptacinis periodas:

8.1. 1 ir 5 klasių bei naujai atvykę mokiniai pirmą trimestrą dalyvauja projekte „Aš saugus, kai žinau ir moku“, kurio tikslas – ugdyti harmoningą asmenybę bei socialinius gebėjimus, siekti sėkmingos vaiko integracijos į centro bendruomenę. Projektą vykdyti padeda savanorių klubas „Mums rūpi“, kuriam vadovauja socialinis pedagogas;

8.2. mokinių padaryta pažanga fiksuojama pagal Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo metodikos bei mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo tvarką (**1 priedas**);

8.3. 1 klasės mokytojas pirmą mokslo metų savaitę ugdymo procesą organizuoja ne pamokų forma – vykdo integralų projektą „Keliamume drauge pažinimo labirintu“, kurio tikslas – užtikrinti sėkmingą pereinamumą nuo priešmokyklinio prie pradinio ugdymo;

8.4. pasibaigus adaptaciniam periodui klasės vadovas kalbasi su tėvais (globėjais, rūpintojais), kaip sekėsi jų vaikui įveikti adaptacinį periodą, tarsi, kaip padėti vaikui sėkmingai siekti geresnių rezultatų.

9. Pamokos, skirtos mokinio poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti 1–10 klasėse panaudojamos aktyvaus judėjimo pratyboms, mokymosi pasiekimams gerinti (*žr. laikinųjų grupių sudarymas*).

UGDOMOJO PROCESO ANALIZĖ

10. Analizavome, kaip sekėsi įgyvendinti tai, ką buvome numatę tobulinti 2016–2017 m. m., kokių rezultatų pasiekėme, kokius prioritetus kelsime 2017–2018 ir 2018-2019 m. m.

11. Ugdomojo proceso analizės loginė linija:

12. I PRIORITETAS. Išnaudojant ir tobulinant sukurtas vidines ir išorines erdves kurti joms edukacines programas, kurių metu ugdytiniai spręš gyvenimo ir veiklos problemas, sieks aukštesnių ugdymosi rezultatų.

Kas daryta siekiant įgyvendinti išsikeltus prioritetus	Pasiękti rezultatai ir prielaidos
<p><u>Keitėme edukacines erdves:</u> Iš viso per mokslo metus vesta 193 pamokos: - mokyklos teritorijoje – 40 (20,7 %); - už mokyklos ribų – 17 (8,8 %); - informacinių technologijų kabinete – 90 (46,6 %); - kitose patalpose – 47 (24,3 %).</p> <p><u>Kūrėme edukacines programėles:</u> 2017 m. birželio 1 d. projekto „Džiaugsmas yra pasirinkimas“ metu mokiniai išbandė edukacinės erdvės centro aplinkoje sukurtas ir pritaikytas programėles: - „Pojūčių taku“ (9 kl.); - „Miestelio istorijos vingiais“ (6, 8, 9 kl.); - „Ženklių prospektas“ (6, 8 kl.). 2017 m. gegužės 23 d. išbandyta užsienio k. (rusų ir anglų) integruota programėlė „Sode, darže“ su 7 kl. mokiniais.</p> <p><u>Vedėme edukacines pamokas išvykose:</u> Per mokslo metus pravesta 17 edukacinių pamokų išvykose arba dalyvauta edukacinėse programose: - technologijų pamoka 10 kl. mokiniams Marijampolės PRC Vilkaviškio skyriuje (mityba) (2017-04-27); - pasaulio pažinimo pamoka gyvūnų klinikoje 4 kl. mokiniams (2016-10-19); - edukacinė programa Kauno IX forte 3 kl. mokiniams (2016-10-26); - istorijos ir gamtos ir žmogaus edukacinė programa „Eksperimentuodami mokomės“ 5 kl. mokiniams (2016-11-08); - pilietiškumo pamoka Vilkaviškyje 2, 4 kl. mokiniams (2016-11-22); - pasaulio pažinimo edukacinė programa Kauno botanikos sode 2 kl. mokiniams (2016-11-29); - pasaulio pažinimo edukacinė programa Miško muziejuje 2 kl. mokiniams (2017-06-06); - dailės edukacinė programa „Sausa adata. Ofortas“ dailės būrelio vaikams (2017-02-06); - biologijos pamoka 5–6 kl. mokiniams Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamente (2017-03-21); - lietuvių k. pamoka „Maironis“ 7 kl. mokiniams Kaune (2017-03-29); - lietuvių k. ir muzikos edukacinė programa 3 kl. mokiniams „Velykų ir Atvelykio papročiai“ Ožkabaliuose (2017-03-30); - istorijos pamoka „Senamiestis“ Vilniuje 10 kl. mokiniams (2017-04-06); - dailės pamoka Marijampolės KC 8 kl. mokiniams „Tautinis kostiumas. Interpretacijos“ (2017-05-27);</p>	<p>Iš tyrimo „Mokymosi motyvacija“ (2017 m. balandžio mėn.): - 85 % džiaugiasi, kad mokosi šioje mokykloje, didžiuojasi ja, tai 15 % daugiau negu pernai metais; - visuomet noriai eina į mokyklą 40 % mokinių, kartais – 49 %; - labai gerai ir gerai sutaria su mokytojais 91 % mokinių, tai 4 % daugiau negu pernai metais; - 60 % apklaustųjų teigia, kad mokykloje išmoksta ir sužino daug gerų dalykų; - 83 % apklaustųjų teigia, jog sunkias užduotis mieliau atlieka su draugais; - mokiniai mokosi, nes patinka dirbti su klasės draugais (53 %), nori, kad didžiuotųsi mokytojai (49 %), nenori atsilikti nuo kitų (49 %), patinka, kai giria tėvai (36 %), įdomu, nori kažką naujo sužinoti, nori gauti gerus pažymius; - mokiniams mokykloje patinka, nes susitinka su draugais (77 %), sužino ir išmoksta naujų gerų dalykų (60 %), geri mokytojai (32 %), jauki aplinka (23 %), būna įvairiausių įdomių veiklų ir pamokų.</p> <p><i>Prielaida:</i> Mokinius motyvuoja siekti aukštesnių rezultatų įdomios veiklos pamokose, bendradarbiavimą skatinanti aplinka.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - istorijos edukacinė programa Kauno aviacijos muziejuje 6 ir 9 kl. mokiniams (2017-05-11); - pamoka Vilkaviškio muzikos mokykloje „Kanklės“ 5–6 kl. mokiniams (2017-05-22); - gamtos pamoka T. Ivanausko zoologijos muziejuje 3 kl. mokiniams (2017-05-22); - integruota lietuvių k., istorijos ir geografijos pamoka 8 kl. mokiniams Paežerių dvare (2017-05-25); - biologijos pamoka 7 kl. mokiniams botanikos sode Vilniuje (2017-05-31). <p><u>Organizavome tiriamuosius darbus, mokėmės kitaip:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - socialinio ir gamtamokslinio ugdymo mokytojai atliko praktines veiklas (tyrimus, bandymus, eksperimentus): - 6–9 klasėse vykdytas integruotas geografijos ir istorijos dalykų projektas „Pažinkime savo gimtąjį kraštą ir jo istoriją“, kuris buvo vykdomas Gižų apylinkėse; - 5–10 klasėse pravesta 42 % biologijos dalyko tiriamųjų darbų; - 7–10 klasėse pravesta 40 % fizikos dalyko tiriamųjų darbų; - balandžio mėn. vyko rajoninė mokinių darbų konferencija „Mano darbai – tai mūsų ateitis“, skirta K. Baršausko 113-osioms gimimo metinėms paminėti. Konferencijoje pranešimus skaitė 23,4 % mokyklos ugdytinių, kurie pristatė 7 darbus; - vasario mėn. pradinė klasių mokinių komanda dalyvavo 1–4 klasių „Protmūšyje“; - kovo mėn. mokinių komanda renginyje Tarptautinei Žemės dienai paminėti „Žemei mes reikalingi“ skaitė pranešimą, dalyvavo viktorinoje; - sausio mėn. mokinių komanda dalyvavo geografijos žinių konkurse Vilniuje „Paragauk pasaulio. Paragauk Lietuvos“. 	
---	--

13. II PRIORITETAS. Gilintis į mokytojo sąvokos pedagoginę, filosofinę bei dvasinę prasmę, taikyti humanistinės pedagogikos principus kiekviename mokytojo veikloje, vaikų ugdyme. Mokinių vertybines nuostatas formuoti savo asmeniniu pavyzdžiu ir autoritetu.

Kas daryta siekiant įgyvendinti išsikeltus tikslus	Pasiekti rezultatai
<p><u>Skatinome mokinių teigiamą elgesį:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kartą per savaitę buvo vedami užsiėmimai pagal SEU programą „Paauglystės kryžkelės“ 4–10 klasių mokiniams; - užsiėmimus planuoti ir vesti padėjo mokiniai savanoriai, Gižų kaimo bibliotekininkė, mokytojai; - pirmoje klasėje buvo vedamos klasės valandėlės pagal programą „Iveikiame kartu“, 2 ir 3 klasėse – pagal programą „Obuolio draugai“. <p><u>Formavome vertybines nuostatas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - veikė savanorių klubas „Mums rūpi“; - kiekviena klasė planavo ir vykdė socialinę-pilietinę veiklą; - dalyvavome respublikinėje mokinių 	<p><i>Iš tyrimo „Kaip jaučiuosi mokykloje“ (2017 m. kovo mėn.):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 78 % mokinių jaučiasi saugūs, pripažįsta save mokyklos dalimi; - 87,3 % apklaustų mokinių teigia, jog suaugę žmonės su mokiniu elgiasi pagarbiai, teisingai, išklausomos jų idėjos; - laikosi taisyklių 52 % 5–10 klasių mokinių ir 42 % (pernai buvo 64 %) pradinukų; - 85 % mokinių geba pripažinti savo klaidas, suklydę atsiprašo; - 73 % mokinių geba susivaldyti, kai yra pikti; - vienas su kitu elgiasi pagarbiai 60 % pagrindinio ugdymo pakopos mokinių (2 % daugiau negu pernai), 53 % pradinio ugdymo pakopos mokinių (23 % mažiau negu pernai);

<p>konferencijoje „Tikslas – draugiška mokykla. Esama situacija ir geroji patirtis“, 2 mokinės skaitė pranešimą „Mokymasis per savanorystę“;</p> <ul style="list-style-type: none"> - 7 klasės mokiniai dalyvavo rajono konkurse, skirtame žalingų įpročių prevencijai „Tu gali“; - 9 kl. organizavo pilietinę akciją, skirtą sausio 13-ajai; - 10 kl. organizavo kalėdinio krepšinio turnyrą; - buvo vykdomas projektas „Aš saugus, kai žinau ir moku“, skirtas 1, 5 klasių ir naujai atvykusių į mokyklą mokinių adaptacijai. <p><u>Mokėmės, reflektavome veiklas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kiekvieną mėnesį reflektavome savo veiklas, įvardydami teigiamus ir tobulintinus aspektus; - vyko mini mokymai (problemų sprendimas grupėse), kuriuos vedė patys mokytojai; - mokytojų tobulėjimas: idėjų mugėje „Noriu pasidalinti“ dalijosi patirtimi (sausio mėn., 5 mokytojai), savanoriškai vedė mini mokymus (3 mokytojai), padėjo pasiruošti mokiniams konferencijai (7 mokytojai), mokiniams organizavo įvairias veiklas (7 mokytojai), skaitė pranešimus už mokyklos ribų (6 mokytojai). 	<ul style="list-style-type: none"> - 55 % mokinių mokykloje nesišaipto vieni iš kitų, 87 % lengvai susidraugauja; - 96 % mokinių linki kitiems gera; - 90 % mokinių teigia, jog jie patenkinti savimi, tiki savo jėgomis; - 77 % mokinių noriai dalyvauja įvairiose veiklose. <p><i>Iš etnografinių tyrimų (2016 m. lapkričio ir 2017 m. vasario mėn.):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dauguma mokinių mandagūs: sveikinas, mandagiai kalba ir bendrauja tarpusavyje; - dauguma mokinių atsakingi – pamokose ramiai dirba, gerbia vienas kitą; - dar reikia tobulinti: dalis mokinių keikiasi, kai kurie mokiniai nereaguoja į jiems išsakytas pastabas, replikuoja, nesilaiko susitarimų. <p><i>Iš refleksijų:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pavyko rasti visiems priimtina sprendimą, taikiai draugiškai susitarti; - sunku įsijausti į kitos kartos atstovų ar žmonių grupės vaidmenį, suprasti kito žmogaus būseną. <p><i>Prielaida:</i></p> <p><i>Mokiniai ugdomi vertybines nuostatas, taikiai bendrauja, mokytojai reflektuoja savo veiklas, skatinami imtis iniciatyvos ir prisūmti atsakomybę.</i></p>
--	--

14. III PRIORITETAS. Diferencijuoti ugdymo(si) turinį: sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal išgales, ypatingą dėmesį skiriant mokymosi sunkumų turintiems ir gabiems mokiniams.

Kas daryta siekiant įgyvendinti išsikeltus tikslus	Pasiekti rezultatai
<p><u>Rašėme pasitikrinamuosius darbus:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sausio mėn. 2, 4, 6, 8, 10 klasių mokiniai rašė lietuvių k., matematikos, socialinių ir gamtos mokslų pasitikrinamuosius darbus. Aiškintasi, kaip mokiniai siekia individualios pažangos. Vasario mėn. rezultatai buvo aptarti su mokytojais, mokiniais, numatyti tolimesni pasiekimų gerinimo žingsniai; - balandžio–gegužės mėn. 2, 4, 6, 8 klasių mokiniai rašė standartizuotus testus, 10 klasės mokiniai – užsienio kalbų testus ir PUPP. Rezultatai buvo aptarti su mokytojais, mokiniais ir tėvais, atlikta analizė, pateiktos išvados, 	<p><i>Iš Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo (diagnostinių ir standartizuotų testų) analizės (2017 m. gegužės mėn.). Surinktų taškų dalis procentais (+ arba – žymimas padidėjimas / sumažėjimas palyginus su pernai metais).</i></p> <p><u>2 klasė</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - lietuvių kalba (teksto suvokimas) <u>62,2 % (+1,5 %)</u>; - lietuvių kalba (rašymas I dalis) <u>68,2 % (-9,1 %)</u>; - lietuvių kalba (rašymas II dalis) <u>72,2 % (+33,0 %)</u>; - matematika <u>68,8 % (+7,4 %)</u>; - ženkliai pagerėjo lietuvių k. (rašymo) rezultatai – 33 % geresni negu pernai metais; - matematikos ir lietuvių kalbos standartizuotų testų bei metiniai mokinių įvertinimai sutampa 33,3 %. <p><u>4 klasė</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - lietuvių kalba (teksto suvokimas): <u>66,7 % (+20,9 %)</u>; - lietuvių kalba (rašymas) <u>73,2 % (+24,2 %)</u>; - matematika <u>55 % (+12,4 %)</u>;

kaip gerinti mokinių pasiekimus ir kokias sritis tobulinsime kitais mokslo metais.

Vedėme integruotas pamokas:

- Vyko dienos be skambučių (savivaldis mokymasis): kalbų diena „Galvok, sakyk“, tikslųjų mokslų diena „Matematikų kelionė“, menų diena „Kūrybinės dirbtuvės“, socialinių mokslų diena „Pasakoju Lietuvą“, gamtos mokslų diena „Saugokime gamtą“;

- per mokslo metus praveistos 65 integruotos pamokos, vienam mokytojui tenka vidutiniškai 3,25 integruotų pamokų.

Sudarėme sąlygas mokytis laikinosiose grupėse:

- buvo skirtos lietuvių k. (34 mokiniams), matematikos (27 mokiniams), anglų k. (33 mokiniams), pradinio ugdymo (9 mokiniams, lietuvių k. ir matematika) konsultacijos mokymosi sunkumų turintiems mokiniams. Grupių sudėtis kito kiekvieną mėnesį atsižvelgus į mokinio padarytą pažangą;

- konsultacijas lankė 43,5 % mokinių, iš jų 19,4 % savanoriškai.

Stebėjome pamokas:

- buvo stebėtos 45 pamokos.

Dalyvavome su mokiniais konkursuose, olimpiadose:

- 74,2 % vaikų dalyvavo respublikos, rajono rengiamuose konkursuose, varžybose, projektuose;

- 19,4 % mokinių dalyvavo rajono dailės, matematikos (3–4 kl.) olimpiadose.

Dalyvavome neformaliojo švietimo veiklose:

- būrelių veiklose dalyvauja 70,6 % mokinių;

- 100 % mokinių dalyvauja mokyklos renginiuose, 13,9 % padeda juos organizuoti;

- 6,4 % mokinių lanko neformaliojo švietimo įstaigas Vilkaviškyje ir Marijampolėje.

- pasaulio pažinimas 60,5 % (+15,4 %);

- matematikos standartizuotų testų ir metiniai mokinių įvertinimai sutampa 100 %, lietuvių kalbos – 89,9 %, pasaulio pažinimo – 66,7 %;

- visų dalykų standartizuotų testų įvertinimai ženkliai pakilo palyginus su 2015–2016 m. m.;

- pagal lietuvių k. (rašymo), lietuvių k. (teksto suvokimo) ir pasaulio pažinimo testų rezultatų vidurkius šiais mokslo metais **lenkiame** visus šalies mokyklų vidurkius, matematikos atsiliekame nuo didmiesčio mokyklų 4,7 %, nuo mokyklų-darželių 3 % ir progimnazijų 1,1 %.

6 klasė

- lietuvių kalba (teksto suvokimas) 49,6 % (+6,6 %);

- lietuvių kalba (rašymas) 58,1 % (+20,6 %);

- matematika 42 % (+10,7 %);

- matematikos standartizuotų testų ir metiniai mokinių įvertinimai sutampa 75 %, lietuvių kalbos – 87,5 %;

- rašymo testo vidurkiu lenkiame visas respublikos mokyklų grupes, skaitymo suvokimo vidurkiu 0,9 % atsiliekame tik nuo didmiesčio mokyklų;

- matematikos testo vidurkiu atsiliekame nuo visų respublikos mokyklų grupių, tačiau palyginus su pernai metais vidurkis pakilo 10,7 %.

8 klasė

- lietuvių kalba (teksto suvokimas) 38,3 % (-4,6 %);

- lietuvių kalba (rašymas) 48,2 % (+1,1 %);

- matematika 26,6 % (-6,9 %);

- socialiniai mokslai 39,1 % (+2,1 %);

- gamtos mokslai 57,1 % (+18,8 %);

- matematikos standartizuotų testų ir metiniai mokinių įvertinimai sutampa 33,3 %, lietuvių kalbos – 72,2 %, gamtos mokslų – 33,3 %, socialinių mokslų – 66,6 %;

- ženkliai sumažėjo matematikos testo rezultatai – 6,9 % palyginus su pernai metais, 41,6 % mokinių nepasiekė patenkinamo lygmens, atsiliekame nuo visų respublikos mokyklų grupių;

- 18,8 % išaugo gamtos mokslų standartizuotų testų rezultatai – lenkiame visas respublikos mokyklų grupes;

- aukštesni nei pernai lietuvių kalbos (rašymo) testų rezultatai – 3,2 % atsiliekame tik nuo didmiesčio mokyklų, kitas mokyklų grupes lenkiame.

Iš PUPP rezultatų analizės (2017 m. gegužės mėn.):

- pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo rezultatų vidurkiai: lietuvių kalbos 5,9 (pernai metais buvo 6,0), matematikos 4,25 (pernai metais buvo 3,4);

- lietuvių kalbos metinių įvertinimų ir pasiekimų patikrinimo rezultatai pagal pasiekimų lygmenis sutampa 33,7 %, kiti skiriasi vienu balu, matematikos – 16,6 % mokinių, 33,3 % mokinių matematikos įvertinimai skiriasi 2 balais, 8,3 % skiriasi 3 balais;

- matematikos pasiekimų patikrinime 3 mokiniai (25 %) nepasiekė patenkinamo pasiekimų lygmens, tačiau tai 35 %

	<p>mažiau mokinių negu pernai metais (60 %, 3 mokiniai);</p> <ul style="list-style-type: none"> - lietuvių kalbos pasiekimų patikrinime visi mokiniai pasiekė patenkinamą arba pagrindinį pasiekimų lygmenį. <p><i>Iš stebėtų pamokų protokolų (rugsėjis–gegužė):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 32 % pamokų mokytojai taiko diferencijavimą, įvairius mokymosi būdus ir kelia mokiniui individualius mokymosi tikslus; - 39 % stebėtų pamokų mokiniai dirba grupėmis, mokytojai taiko įvairius ugdymo metodus; - namų darbai dažniausiai skiriami neatsižvelgiant į mokinio išskirtinumą; - mokytojai pažįsta mokinius, tačiau pagal jų skirtybes mokymąsi planuoja retai. <p><i>Iš tyrimo „Mokinių individuali pažanga“ (2017 m. birželio mėn.):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - per 2016–2017 m. m. individualią pažangą padarė 47,3 % mokinių (tai 15,3 % mažiau mokinių palyginus su 2015–2016 m. m. metiniu įvertinimu); - 41,6 % specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių individuali pažanga padidėjo (tai 16,8 % mažiau negu 2015–2016 m. m.); - 38,4 % mokinių, lankusių konsultacijas, pažangumas pakilo. <p><i>Prielaida:</i></p> <p><i>Nepakankamai taikomas diferencijuotas mokymasis pamokose, todėl didesnė pusė mokinių nesiekia individualios pažangos.</i></p>
--	---

15. Išvados:

15.1. paveikios, mokiniams priimtinos veiklos ugdo vertybines nuostatas, skatina keisti elgesį tinkama linkme, tačiau reikia daugiau dėmesio skirti formuojant pradinio ugdymo pakopos mokinių teigiamą elgesį;

15.2. dalis mokytojų atviri naujovėms, stengiasi tobulėti, priima iššūkius;

15.3. įdomus, aktualus ir patirtinis mokymasis motyvuoja mokinius siekti aukštesnių ugdymosi rezultatų;

15.4. epizodiškai taikomas diferencijuotas mokymas – 62,7 % mokinių nesiekia individualios pažangos;

15.5. standartizuotų testų rezultatai gerėja, tačiau netenkina 8 klasės matematikos testų rezultatai (26,6 %, tai 6,9 % mažiau negu pernai);

15.6. mažėja mokinių, darančių individualią pažangą: per mokslo metus individualią pažangą padarė 47,3 % mokinių, tai 15,4 % mažiau nei 2015–2016 m. m.

16. Prioritetai 2017–2018 ir 2018–2019 m. m.:

16.1. diferencijuoti ugdymo turinį: suasmeninti mokymąsi, siekiant nuolatinės mokinio pažangos;

16.2. išradingai pritaikyti ugdymui(si) įvairias edukacines erdves ir programas, organizuoti realaus pasaulio pažinimu pagrįstą ugdymą, ieškoti naujų galimybių mokinių motyvacijai kelti;

16.3. formuoti atsakomybę ir mokymosi kultūrą, skatinti asmeninę mokytojo iniciatyvą, pagrįstą įsipareigojimu ir įgalinimu, taikyti humanistinės pedagogikos principus, kad kiekvienas jaustųsi vertingas, reikalingas ir saugus.

PIRMASIS SKIRSNIS

UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ. UGDYMO ORGANIZAVIMAS

17. Ugdymo organizavimas:

17.1. mokomasi penkias dienas per savaitę, vienerių mokslo metų ugdymo proceso trukmė 2017–2018 m. m. **1–4 kl. mokiniams – 170 dienų, 5–10 kl. mokiniams – 181 diena**; 2018–2019 m. m. **1–4 kl. mokiniams – 175 ugdymo dienos, 5–10 kl. mokiniams – 185 ugdymo dienos**.

17.2. ugdymo procesas 2017–2018 m. m. prasideda 2017 m. rugsėjo 1 d., **baigiasi 1–4 kl. mokiniams 2018 m. gegužės 31 d., 5–10 klasių mokiniams 2018 m. birželio 15 d.**; ugdymo procesas 2018–2019 m. m. prasideda rugsėjo 1 d., **baigiasi 1–4 kl. mokiniams birželio 6 d., 5–10 kl. mokiniams – birželio 19 d.**;

17.3. 5 ugdymo dienos per mokslo metus skiriamos integruotoms veikloms: problemų sprendimui, kompetencijų ugdymui (žr. 83.4.2. punktą);

17.4. priimti sprendimai dėl 2017–2018 m. m. 10 ugdymo dienų (birželio 4–15 d.) organizavimo: birželio 4–12 d. vyksta ugdomas procesas, birželio 13–15 dienomis organizuojama projektinė veikla (žr. 3 priedą). Dėl 2018–2019 m. m. 15 ugdymo dienų bus nuspręsta pasibaigus šiems mokslo metams;

17.5. atostogų trukmė 2017–2018 m. m. 1–10 klasių mokiniams:

	Prasideda	Baigiasi
Rudens	2017 m. spalio 30 d.	2017 m. lapkričio 3 d.
Žiemos (Kalėdų)	2017 m. gruodžio 27 d.	2018 m. sausio 3 d.
Žiemos atostogos	2018 d. vasario 19 d.	2018 m. vasario 23 d.
Pavasario (Velykų)	2018 m. balandžio 3 d.	2018 m. balandžio 6 d.
Vasaros	2018 m. birželio 1 d. (1–4 klasių mokiniams) 2018 m. birželio 18 d. (5–10 klasių mokiniams)	2018 m. rugpjūčio 31 d.

17.6. atostogų trukmė 2018–2019 m. m. 1–10 klasių mokiniams:

	Prasideda	Baigiasi
Rudens	2018 m. spalio 29 d.	2018 m. lapkričio 2 d.
Žiemos (Kalėdų)	2018 m. gruodžio 27 d.	2019 m. sausio 2 d.
Žiemos atostogos	2019 d. vasario 18 d.	2019 m. vasario 22 d.
Pavasario (Velykų)	2019 m. balandžio 23 d.	2019 m. balandžio 26 d.
Vasaros	2019 m. birželio 7 d. (1–4 klasių mokiniams) 2019 m. birželio 20 d. (5–10 klasių mokiniams)	2019 m. rugpjūčio 31 d.

17.7. ugdymo procesas skirstomas trimestrais:

	Prasideda	Baigiasi
I trimestras	2017-09-01 2018-09-01	2017-11-30 2018-11-30
II trimestras	2017-12-01 2018-12-03	2018-02-28 2019-02-28
III trimestras	2018-03-01 2019-03-01	2018-05-31 (1–4 klasių mokiniams) 2018-06-15 (5–10 klasių mokiniams) 2019-06-06 (1–4 klasių mokiniams) 2019-06-19 (5–10 klasių mokiniams)

17.8. pamokų ir pertraukų grafikas:

Pamoka	Pamokų trukmė	Pertrauka	Pertraukų trukmė (min.)	Pastabos
1	8.00–8.45			
		I	10	
2	8.55–9.40			
		II	10	
3	9.50–10.35			
		III	10	
4	10.45–11.30			
		IV	20	Pietūs 1–4 klasių mokiniams
5	11.50–12.35			
		V	20	Pietūs 5–10 klasių mokiniams
6	12.55–13.40			
		VI	10	
7	13.50–14.35			

17.9. veiklų, organizuojamų ne pamokos forma (dienos be skambučių, integruotų dienų), grafikas:

Veikla	Trukmė	Pertrauka	Pertraukų trukmė (min.)
Veikla	8.00–9.00		
	9.00–9.10	I	10
Veikla	9.10–10.00		
	10.00–10.10	II	10
Veikla	10.10–11.00		
	11.00–11.20	III	20 (pietūs 1–4 klasių mokiniams)
Veikla, refleksija	11.20–12.10		Veiklas baigia 1–4 klasių mokiniai
	12.10–12.30	IV	20 (pietūs 5–10 klasių mokiniams)
Veikla, refleksija	12.30–13.20		Veikla 5–10 klasių mokiniams

Pastaba. Dalyko mokytojai užtikrina mokinių saugumą; pertraukų laikas gali būti koreguojamas atsižvelgiant į veiklų užbaigtumą.

17.10. vykdant pozityviąją prevenciją, ugdant asmenybę ir formuojant gyvenimo įgūdžius, keliant akademinis pasiekimus per socialinį ir emocinį mokymąsi bei skatinant mokymąsi per savanorystę, centre vykdomos veiklos pagal SEU programą „Paauglystės kryžkelės“ 5–10 klasių mokiniams. Veiklos vyksta kiekvienos savaitės pirmadienį pirmos pamokos metu.

18. Direktorius, iškilus situacijai, keliančiai pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremaliąją situaciją, suderinęs su Mokyklos-daugiafunkcio centro taryba, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo. Ekstremalioji situacija – tai padėtis, kuri gali susidaryti dėl kilusio ekstremalaus (gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio) įvykio ir kelia didelį pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui, gamtai arba lemia žmonių žūtį, sužalojimą ar didelius turtinius nuostolius. Sprendimą dėl ekstremaliosios situacijos paskelbimo nelaimės apimtoje savivaldybės teritorijoje priima savivaldybės administracijos direktorius, o jeigu ekstremalioji situacija išplinta į daugiau negu tris savivaldybes, valstybės lygio ekstremaliąją situaciją skelbia Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Direktorius apie priimtus sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo informuoja Vilkaviškio rajono savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyrių.

19. Jei oro temperatūra 20 laipsnių šalčio ar žemesnė, į pamokas gali nevykti 1–5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – ir kitų klasių mokiniai. Ugdymo procesas atvykusiems mokiniams vykdomas. Mokiniais, neatvykusiems į mokyklą, mokymuisi reikalingą informaciją el. dienyne. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.

ANTRASIS SKIRSNIS

UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS. CENTRO UGDYMO PLANO RENGIMAS

20. Centras parengė dviejų metų MUP, kuriame atsispindi pradinio ir pagrindinio ugdymo programų įgyvendinimas aprašomuoju būdu su priedais.

21. Ugdymo procesas organizuojamas pamokų forma. Pamokos trukmė: 1 klasėje – 35 min., 2–10 klasėse – 45 min.

22. Ugdymo procesas gali būti organizuojamas ir kitomis ugdymo organizavimo formomis: dienos be skambučių, integruotos pamokos/dienos, projektai, kūrybinės dirbtuvės, pamokos muziejuje, edukacinės išvykos ir t. t.

23. Mokyklos-daugiafunkcio centro taryba ir Mokytojų taryba ugdymo turiniui įgyvendinti priėmė nutarimus (*Mokyklos-daugiafunkcio centro tarybos 2017-06-22 posėdžio protokolas Nr. 2, Mokytojų tarybos posėdžio 2017-06-20 protokolas Nr. 4*) dėl:

23.1. prioritetinių ugdymo tikslų ir uždavinių, keliamų mokyklos numatytam ugdymo laikotarpiui (*16 punktas*);

23.2. ugdymo proceso organizavimo laikotarpių (*17 punktas*);

23.3. ugdymo turinio formavimo, mokymosi organizavimo formų (*17, 21, 22, 41 punktai*);

23.4. ugdymo turinio planavimo laikotarpių, struktūros (*84.4., 84.6., 97, 116 punktai*);

23.5. ugdymo turinio inovacijų, skatinančių proceso modernizavimo įgyvendinimą (*123.3.6., 125.8., 126.5. punktai*);

23.6. bendrų kalbos ugdymo reikalavimų mokykloje, pavyzdžiui, rašto darbams ir kt. (*117 punktas*);

23.7. skaitymo, rašymo, kalbėjimo, skaičiavimo ir skaitmeninių gebėjimų ugdymo per visų dalykų pamokas, įgyvendinant pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (*117, 118 punktai*);

23.8. mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo formų ir laikotarpių, vertinimo tvarkos (*6 skirsnis*);

23.9. Švietimo pagalbos mokiniui ir mokytojui teikimo, mokinių, kurie nepasiekia bendrųjų programų patenkinamo lygio pasiekimų (toliau – žemi pasiekimai) nustatymo būdų, numatomų mokymosi pagalbos priemonių ir priemonių mokinių pasiekimams gerinti (*7 skirsnis*);

23.10. socialinės-pilietinės veiklos organizavimo mokantis pagal pagrindinio ugdymo programą (*42-49 punktai*);

23.11. ugdymo turinio planavimo ir įgyvendinimo stebėsenos planuojant, vertinant ir reflektuojant ugdymo procesą (*62, 66, 71, 85, 92, 99 punktai*);

23.12. ugdymo turinio integravimo nuostatų: kokias papildomas programas ir koku būdu numatoma integruoti į mokyklos ugdymo turinį (*9 skirsnis*);

23.13. nuoseklios ir ilgalaikės socialines emocines kompetencijas ugdančios prevencinės programos pasirinkimo (*35-37, 70.3. punktai*);

23.14. pažintinės ir kultūrinės, meninės, sportinės, projektinės veiklos organizavimo (dermės su bendrosiomis programomis užtikrinimas, organizavimo laikas ir kt.) (*41 punktas*);

23.15. mokymo(si) virtualiose aplinkose prieinamumo, mokymosi išteklių panaudojimo (*31-33 punktai*);

23.16. mokymosi sąlygų sudarymo ne tik klasėje, bet ir kitose aplinkose (gamtoje, kultūros įstaigose, įmonėse ir kt.); mokinių įtraukimo į ugdymo proceso įgyvendinimą ir mokymosi aplinkos kūrimą (*31 punktas*);

23.17. švietimo pagalbos teikimo (*66.4., 66.5., 69 punktai*);

23.18. neformaliojo vaikų švietimo veiklos organizavimo: pasiūlos, galimybės rinktis ir organizavimo būdų; minimalaus grupės dydžio neformaliojo vaikų švietimo veikloms organizuoti (8 skirsnis);

23.19. mokinio individualaus ugdymo plano sudarymo ir reikalavimų šiam planui numatymo (12 skirsnis);

23.20. pamokų, skiriamų mokinio ugdymosi poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, poreikio ir jų panaudojimo (106 punktas);

23.21. laikinųjų grupių dydžio ir sudarymo principų (102-102 punktai);

23.22. mokinio pasirinkto dalyko modulio keitimo (126.3. punktas);

23.23. dalykų mokymo intensyvinimo (10 skirsnis);

23.24. mokinių mokymosi krūvio reguliavimo priemonių (5 skirsnis);

23.25. bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) tikslų, būdų ir formų (13 skirsnis);

23.26. vadovėlių ir kitų mokymosi priemonių pasirinkimo, naudojimosi jomis principų ir tvarkos (32 punktas);

23.27. 5 ugdymo dienų 2017–2018 m. m. organizavimo (17.4. punktas);

23.28. pradinio ugdymo klasių nejungimo turint pakankamai lėšų.

24. Atsiradus ugdymo plane nenumatytiems atvejams, Centras ugdymo proceso metu, suderinus su Centro taryba ir steigėju, koreguoja ugdymo plano įgyvendinimą.

25. Direktorius tvirtina:

25.1. ugdymo planą iki mokslo metų pradžios;

25.2. integruotų pamokų grafiką;

25.3. neformaliojo švietimo užsiėmimų grafiką;

25.4. socialinio pedagogo, logopedo, psichologo, mokytojo padėjėjo konsultacijų grafiką;

25.5. pamokų tvarkaraštį.

26. Direktorius pavaduotojai ugdymui:

26.1. derina ilgalaikius ugdymo planus bei integruotos veiklos planą;

26.2. derina spec. ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo programas, neformaliojo vaikų švietimo programas;

26.3. koordinuoja veikiančių metodinių grupių veiklą siekiant ugdymo dermės, tęstinumo ir kokybės užtikrinimo;

26.4. analizuoja ugdymo kokybę ir ugdymo inovacijų diegimą;

26.5. vykdo ugdymo plano priežiūrą, atlieka tyrimų analizes, supažindina su rezultatais centro bendruomenę, teikia siūlymus veikloms tobulinti.

27. Pradinio ugdymo ir pagrindinio ugdymo mokytojų metodinės grupės:

27.1. aptaria naujus dokumentus, metodikos naujoves;

27.2. inicijuoja vadovėlių ir mokymo priemonių pasirinkimą, aptaria jų naudojimą;

27.3. aptaria ugdymo procese mokinių sukauptą patyrimą, nagrinėja ugdymo sėkmingumą ir mokinių pasiekimus;

27.4. dalijasi patirtimi.

28. Klasių vadovų metodinė grupė:

28.1. aptaria socialinės-pilietinės veiklos tikslingumą, naudą mokiniui;

28.2. analizuoja mokinių individualią pažangą;

28.3. aptaria adaptacinio periodo sėkmes ir nesėkmes, prevencinių programų naudą;

28.4. inicijuoja etnografinį tyrimą mokinių elgesio pokyčiams matuoti.

TREČIASIS SKIRSNIS MOKINIO GEROVĖS UŽTIKRINIMAS IR SVEIKATOS UGDYMAS

29. Mokiniui saugia ir palankia ugdymosi aplinka, skatinančia aktyviai veikti, bendrauti ir bendradarbiauti rūpinasi V GK, kuri vadovaujasi Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro

2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (žr. 7 skirsnį).

30. Centras vadovaudamasis Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017. „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma), kuria fiziškai sveiką ir saugią mokiniui aplinką.

31. Ugdymo aplinka atvira:

31.1. ugdymo(si) procesas vykdomas įvairiose erdvėse: koridoriuose, holuose, informaciniame centre, centro kieme, lauko klasėje, kitose vidinėse bei išorinėse erdvėse;

31.2. patalpos kuriamos patogios, funkcionalios, lengvai pertvarkomos, maloniai spalvingos, stimuliuojančios mąstymą, kūrybiškumą, mokymąsi, numatant galimybes mokytis individualiai ir grupėmis, tyloje ir bendraujant, švariai ir naudojant įvairias tepančias medžiagas bei priemones;

31.3. mokiniai ir tėvai (globėjai, rūpintojai) prisideda prie aplinkos kūrimo savo idėjomis ir darbais, dalyvauja kuriant aplinką, kurioje jiems įdomu ir gera būti;

31.4. ugdymo(si) aplinkoje demonstruojami baigti mokinių darbai, tampantys jos puošybos elementais, bei vykstančio darbo, kūrybos, diskusijų proceso medžiaga – užrašai, eskizai, planai, modeliai ir pan.;

31.5. sutelkiamas dėmesys į tai, kad aplinka skatintų mokymosi motyvaciją – nesibaiminama aplinkų ir baldų išskirtinumo, neįprastumo.

32. Vadovėlių ir priemonių pasirinkimą ir užsakymą reglamentuoja Vadovėlių ir kitų mokymo(si) priemonių pasirinkimo principų, užsakymų, atskaitomybės tvarkos aprašas (2 priedas). Kiekvienais mokslo metais mokytojai teikia pasiūlymus dėl mokymo priemonių poreikio.

33. Į dalykų ugdymo turinį ir neformalųjį švietimą integruojama Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ (žr. 83.1. punktą).

34. Sveikatos įgūdžių formavimas:

34.1. centre vykdomi sveikos gyvensenos, sveikatos saugojimo ir stiprinimo renginiai: 1–4 klasėse projektas „Aš linksmas esu, kai sveikai gyvenu“, įvairios akcijos (vandens gėrimo, tylos), vaisių ir pieno vartojimo skatinimo programos;

34.2. vykdomas respublikinis projektas „Sveikatiada“, kuri įgyvendina 3 ir 5 klasių mokiniai su klasių vadovais;

34.3. sveikos gyvensenos idėjos įgyvendinamos 1 klasėje šokio užsiėmimų „Šokio ritmu“, 6–9 klasėse aktyvaus judėjimo pratybų „Augu sveikas ir saugus“ metu;

34.4. sveikatos priežiūros specialistas prižiūri higienos normų laikymąsi, analizuoja mokinių sergamumą ir teikia rekomendacijas, įgyvendina profilaktines priemones, padeda formuoti sveikos gyvensenos įgūdžius, veda mokiniams užsiėmimus asmens higienos, lytinio brendimo ir paauglio sveikatos, ligų (AIDS, gripo ir pan.) klausimais, žalingų įpročių (alkoholio, tabako, narkotikų) prevencijos klausimais pagal iš anksto sudarytą ir suderintą planą;

35. Įgyvendindamas Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“ socialinis pedagogas vykdo prevencinį projektą „Pasirinkdamas dabar, kuriuosi sveiką ir saugią ateitį“, skirtą laiku pastebėti ir nedelsiant stabdyti patyčių ir smurto apraiškas, vykdyti žalingų įpročių prevenciją.

36. Kartą per savaitę organizuojama fiziškai aktyvi 20 min. pertrauka, kurios užsiėmimus veda:

36.1. 5–10 klasių mokiniai pagal sudarytą grafiką;

36.2. pradinį klasių mokiniams mokiniai savanoriai.

37. Vertybinės nuostatos formuojamos įgyvendinant SEU programą „Paauglystės kryžkelės“, už jos vykdymą atsakingas socialinis pedagogas, jam padeda mokytojai ir mokiniai savanoriai.

38. Sudarytos sąlygos Centro ir kaimo bendruomenių nariams gauti reikiamą informaciją: veikia biblioteka, informacinis centras, sukurtas Centro tinklalapis, informaciją teikia atsakingi darbuotojai.

39. Už sveikos ir saugios aplinkos kūrimą atskinga VGK.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PAŽINTINIŲ, KULTŪRINIŲ, SOCIALINIŲ, PILIETINIŲ VEIKLŲ PLĖTOJIMAS

40. Centras, siekdamas nuosekliai ugdyti mokinių kompetencijas, ugdymo turinyje susieja socialinio ugdymo pamokas (istorija, geografija, pilietinis ugdymas) su praktinėmis veiklomis:

40.1. 6–10 klasėse vykdomas integruotas geografijos ir istorijos dalykų projektas „Pažinkime savo kraštą ir jo istoriją“;

40.2. 9–10 klasėse vykdomas pilietiškumo pagrindų dalyko projektas „Ateities pilietis“;

40.3. projektų veiklos fiksuojamos el. dienyne kaip dalyko pamoka.

41. **Per mokslo metus 45 valandos 1–10 klasių mokiniams skiriamos:**

41.1. kultūrinei, etninei, meninei, pažintinei, sportinei, socialinei, prevencinei, vertybinių nuostatų ugdymo veiklai (**3 priedas**);

41.2. klasės vadovo organizuojamai išvykai, kurios metu dalyvauja su klase edukacinėje programoje, jai parengia išvykos planą (**4 priedas**);

41.3. šios dienos įskaičiuojamos į ugdymosi dienų skaičių.

42. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti pilietišką kiekvieno mokinio įsitraukimą, ugdyti gebėjimą priimti sprendimus ir motyvaciją dalyvauti centro ir vietos bendruomenės veiklose.

43. Socialinė-pilietinė veikla yra privaloma 5–10 klasių mokiniams: 5–6 klasėse – 10 valandų, 7–8 klasėje – 15 valandų, 9–10 klasėse – 20 valandų per mokslo metus.

44. Mokiniai kartu su klasės vadovu aptaria, kokias socialinės-pilietinės veiklos kryptis pasirinktų: kryptis gali rinktis klasė (vieną ar kelias), mokinys individualiai ar mokinių grupė.

45. Mokiniai gali rinktis šias socialinės-pilietinės veiklos kryptis:

45.1. socialinė pagalba;

45.2. savanoriška veikla bendradarbiaujant su Gižų seniūnija ir teikiant socialinę pagalbą seniūnijos gyventojams;

45.2.1 bendradarbiaujant su Gižų Šv. Antano Paduviečio bažnyčia daryti gerus darbus: patarnauti bažnyčioje, puošti bažnyčią, tvarkyti jos aplinką;

45.3. pilietinė pagalba (pilietinių iniciatyvų organizavimas):

45.3.1. mokyklos laikraščio „Spindulys“ rengimas, leidyba;

45.3.2. pagalba bibliotekoje (atvira erdvė) ir informaciniame centre;

45.3.3. pagalba organizuojant apklausas, tyrimus bei jų apibendrinimus;

45.4. ekologinė pagalba:

45.4.1. centro ir Gižų miestelio aplinkos tvarkymas;

45.4.2. miestelio kapinių, lankytinų vietų tvarkymas;

45.5. pedagoginė pagalba:

45.5.1. mokymosi sunkumų turintiems ar žemesnių klasių mokiniams;

45.5.2. mokytojams kuriant mokymo priemones;

45.5.3. klasių vadovams organizuojant renginius, išvykas;

45.5.4. organizuojant sportinę veiklą;

45.5.5. kuriant erdves centro teritorijoje;

45.6. kita mokinio pasirinkta veikla už Centro ribų, atitinkanti socialinės-pilietinės veiklos kriterijus, suderinus su klasės vadovu.

46. Socialinę-pilietinę veiklą mokiniai vykdo pačių pasirinktu metu.

47. Socialinė-pilietinė veikla fiksuojama:

47.1. mokinys savo veiklą fiksuoja Socialinės veiklos lape:

Eil. Nr.	Veikla	Vieta	Data	Valandų skaičius	Atsakingo asmens parašas ir komentaras

47.2. klasės vadovas mokinio veiklą fiksuoja el. dienyne pagal mokinio Socialinės veiklos lapą: naudodamas idiografinį vertinimą nurodo valandų skaičių ir veiklos pavadinimą;

47.3. Socialinės veiklos lapas įdedamas į Mokinio individualios pažangos aplanką (**1 priedas**).

48. Už socialinės-pilietinės veiklos vykdymą atsakingi klasių vadovai.

49. Socialinę-pilietinę veiklą koordinuoja klasių vadovų metodinės grupės pirmininkas.

PENKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMOSI KRŪVIŲ REGULIAVIMAS

50. Mokiniui, kuris mokosi pagal pradinio ugdymo programą, tvarkaraštį sudaro ne daugiau kaip 5 pamokos pirmoje klasėje ir ne daugiau kaip 6 pamokos 2–4 klasėje per dieną. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, tvarkaraštį sudaro ne daugiau kaip 7 pamokos per dieną.

51. Mokymosi krūvis mokiniui per savaitę paskirstomas proporcingai. Pirmadieniais, kai vyksta SEU „Paauglystės kryžkelės“, programų „Obuolio draugai“, „Įveikiame kartu“ ir „Socialinių įgūdžių ugdymas“ užsiėmimai, 1–4 klasių mokiniams būna 4, o 5–10 klasių mokiniams – 6 pamokos.

52. Kontrolinių darbų skyrimą mokiniams klasėje dirbantys mokytojai derina tarpusavyje kiekvieną mėnesį ir žymi el. dienyne. Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę.

53. Per dieną mokiniai rašo vieną kontrolinį darbą. Per savaitę 1–4 klasių mokiniai rašo ne daugiau nei 2, o 5–10 klasių mokiniai ne daugiau nei 3 kontrolinius darbus. Kontroliniai darbai nerašomi po atostogų, po šventinių dienų, po ligos.

54. Rengdamas kontrolinio ar diagnostinio darbo užduotis, mokytojas turi atsižvelgti į ilgalaikiame ugdymo plane nurodomus gebėjimus, mokinių pasirengimo lygį.

55. Kontrolinis ar diagnostinis darbas vykdomas, taikant mokiniams iš anksto žinomus, su jais aptartus kriterijus, ir apima tris dėmenis: žinias ir supratimą, žinių taikymo gebėjimus ir aukštesnius mąstymo gebėjimus. Kontrolinio ir diagnostinio darbo užduotys sudaromos laikantis eiliškumo: nuo lengvesnių prie sudėtingesnių, atsižvelgiant į Bloomo taksonomiją.

56. Namų darbų tikslas – įtvirtinti išmoktą medžiagą, lavinti savarankiško darbo įgūdžius, užpildyti susidariusias mokymosi spragas, skatinti mokinius ugdytis intelektą ir kritinio mąstymo įgūdžius, bendraujant su tėvais (globėjais, rūpintojais) formuoti poreikį tvarkai ir atsakomybę už atliktą darbą:

56.1. namų darbai diferencijuojami, atsižvelgiant į mokinių gabumus, galias. Dalyko mokytojas el. dienyne pildydamas skiltį „Namų darbai“ užrašo diferencijuotus namų darbus pagal gebėjimų lygmenis arba individualius mokiniui ar mokinių grupei. Namų darbų užduotys turi būti mokiniui suprantamos, kiekviena užduotis patiktrinta;

56.2. siekiant ugdyti mokinių mokėjimo mokytis kompetenciją, namų darbų užduotys gali būti ilgalaikės (savaitė ar net visam ciklui);

56.3. atostogoms namų darbai neskiriami;

56.4. namų darbai neužduodami neįvykusių pamokų turiniui įgyvendinti;

56.5. mokiniams sudaromos sąlygos namų darbus atlikti pailgintos dienos grupėje, laikinųjų grupių užsiėmimų metu, informaciniame centre;

56.6. sausio mėnesį atliekamas tyrimas „Namų darbai“.

57. Mokiniai, kurie mokosi neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančiose ugdymo mokyklose, dalyvauja tų dalykų pamokose kartu su visais mokiniais.

58. Siekiant optimizuoti mokinių mokymosi krūvį, vykdoma dalykų integracija.

59. Trumpalaikės konsultacijos neįskaičiuojamos į mokinio mokymosi krūvį (žr. 66.4 punktą).

60. Ugdymo procesas, vykdamas dienas be skambučių, skirstomas į įvairios trukmės periodus, kurių trukmė ne ilgesnė nei 1 valanda.

61. Mokiniais sudaromas lankstus tvarkaraštis, laikantis Higienos normos reikalavimų derinamas pamokinio ir neformaliojo švietimo laikas.

62. Direktorius pavaduotojas ugdymui vykdo mokymosi krūvio, kontrolinių darbų bei mokiniams skiriamų namų darbų stebėseną ir kontrolę.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

63. Mokinių mokymosi pažangos ir pasiekimų vertinimas yra ugdymo turinio dalis ir dera su keliamais ugdymo tikslais ir ugdymo proceso organizavimu. Centre mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus ugdymo procese reglamentuoja parengta Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo tvarka (**1 priedas**).

SEPTINTASIS SKIRSNIS MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS, ĮGYVENDINANT PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ

64. Mokymosi pagalbos tikslas – padėti kiekvienam mokiniui pajusti mokymosi sėkmę siekiant individualios pažangos, atsižvelgiant į jo gabumus, turimą mokymosi ir asmeninę patirtį.

65. Siekiant laiku ir tikslingai suteikti mokiniui reikalingą pagalbą:

65.1. rugsėjo mėnesį klasių vadovai bendradarbiaudami su pagalbos mokiniui specialistais bei mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) teikia duomenis centro socialiniam pasui, kad jis būtų naudingas planuojant ugdymo turinį, teikiant mokiniams reikiamą pagalbą;

65.2. socialiniam pasui pateikiami duomenys apie mokinius:

65.2.1. gyvenančius socialinės rizikos šeimose;

65.2.2. gyvenančius daugiavaikėse šeimose;

65.2.3. gyvenančius nepilnose šeimose;

65.2.4. gaunančius nemokamą maitinimą;

65.2.5. turinčius bendravimo sunkumų;

65.2.6. turinčius kalbos sunkumų;

65.2.7. nesilaikančius susitarimų;

65.3. socialinis pedagogas rugsėjo mėn. paskutinę savaitę apibendrintą informaciją pristato mokytojams bei pagalbos mokiniui specialistams;

65.4. rugsėjo pimą savaitę kiekvienas mokinys, bendradarbiaudamas su klasės vadovu, išsikelia sau metų tikslą, kurį užrašo Mokinio individualios pažangos plane (**1 priedas**), numato žingsnius tikslui pasiekti. Sėkmės / tobulintini aspektai aptariami trišalių pokalbių metu (mokinys–tėvai–klasės vadovas) pasibaigus trimestriui.

66. VGK pirmininkas atsakingas už mokymosi pasiekimų gerinimą ir mokymosi pagalbos organizavimą:

66.1. kiekvieną mėnesį analizuoja mokinių mokymosi pasiekimus, stebi jų daromą pažangą;

66.2. pastebėjus atsiradusius mokymosi sunkumus aptaria juos su dalyko mokytoju (-ais), klasės vadovu bei mokiniu, numatomi pagalbos teikimo būdai;

66.3. kiekvieną mėnesį sudaro mokinių, kuriems reikia matematikos ar lietuvių kalbos ir literatūros konsultacijų, sąrašus;

66.4. *trumpalaikės konsultacijos* (trumpesnės negu pamoka) skiriamos mokiniams, kai:

66.4.1. kontrolinio / diagnostinio darbo įvertinimas neigiamas;

66.4.2. ciklo įvertinimas neigiamas;

66.4.3. dėl ligos ar kitų priežasčių praleido 14 ar daugiau dienų (kai dėl praleistų pamokų atsirado mokymosi spragų);

66.4.4. trumpalaikes konsultacijas veda visų dalykų mokytojai pagal sudarytą grafiką;

66.5. **ilgalaikės konsultacijos** skiriamos mokiniams, kai:

66.5.1. nedaroma individuali pažanga (keli neigiami įvertinimai);

66.5.2. trimestro pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis nei numatyta Pradinio ir Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose arba Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo metu mokins nepasiekė patenkinamo lygmens;

66.6. apie iškilusius mokymosi sunkumus informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), tariasi su jais, kaip padėti vaikui siekti aukštesnių mokymosi pasiekimų;

66.7. prireikus pagalbos kreipiasi į pagalbos mokiniui specialistus;

66.8. atkreipia mokytojų dėmesį į mokinius, demonstruojančius aukščiausio lygmens pasiekimus, aptaria, kokia pagalba galėtų būti jiems teikiama, tariasi su pačiais mokiniais.

67. Vyksta VGK išplėstiniai posėdžiai, kurių metu:

67.1. analizuojami ir aptariami mokinių, turinčių mokymosi sunkumų, pasiekimai, numatoma, kaip šalinti spragas;

67.2. analizuojami spec. ugdymosi poreikių turinčių mokinių trimestrų pasiekimai, numatomi pažangos siekimo būdai, reikalingi vadovėliai ar kitos mokymo(si) priemonės;

67.3. numatomos prevencinės veiklos, aptariami pagalbos teikimo būdai elgesio problemų turintiems, pamokų nelankantiems ar į jas nuolat vėluojantiems mokiniams;

67.4. rekomenduojami mokiniai, kuriems pagalbą galėtų teikti savanorių klubas „Mums rūpi“;

67.5. pagal poreikį teikiama įvairi metodinė pagalba mokytojams;

67.6. analizuojamos ŠPT išvados ir rekomendacijos;

67.7. skiriamas VGK narys, atsakingas už konkretų mokinį, turintį intelekto ar elgesio sutrikimų, kuris bendradarbiaudamas su klasės vadovu, mokytojais, pagalbos mokiniui specialistais ir tėvais (globėjais, rūpintojais) teikia mokiniui pagalbą, renka informaciją ir kaupia medžiagą apie ugdymosi pasiekimus.

68. Mokymosi pagalbai teikti panaudojamos pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pasiekimams gerinti.

69. Kiti pagalbos teikimo būdai:

69.1. įvykus krizei centre, t. y. netikėtam ir / ar pavojingam įvykiui, sutrikdančiam įprastą centro bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, organizuoja krizės valdymo priemonės;

69.2. konsultavimas siekiant išsiaiškinti ir suprasti, kas vyksta mokinio gyvenime, padėti mokytis ir tinkamai elgtis (klasės vadovas, dalyko mokytojas, soc. pedagogas, psichologas);

69.3. mokinių savanorių klubas kartu su mokytojais savanoriais teikia pagalbą mokymosi sunkumų ir elgesio problemų turintiems mokiniams;

69.4. bendradarbiavimas su ŠPT, seniūnijų socialiniais darbuotojais, NRI, Vaiko teisių apsaugos tarnyba sprendžiant socialinius ir tikslinės pagalbos teikimo klausimus;

69.5. mokins, baigęs užsienio valstybės pradinio ugdymo programą arba jos dalį, pagrindinio ugdymo programos dalį, priimamas mokytis pagal Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašą. Prireikus tikslinės pagalbos, ugdymo planas koreguojamas.

70. Teigiamo elgesio skatinimas (prevencinės veiklos):

70.1. mokiniai turiningai leidžia laiką pertraukų metu: visų klasių mokiniai pagal sudarytą grafiką savanoriškai organizuoja aktyvią pertrauką kiekvieną savaitę;

70.2. vykdoma žalingų įpročių prevencija: mokiniai dalyvauja Vilkaviškio visuomenės sveikatos biuro ir kitų įstaigų organizuojamose akcijose ir konkursuose, savanoriškai veda valandėles apie sveiką gyvenimo būdą kitų klasių mokiniams;

70.3. pirmoje klasėje vedamos klasės valandėlės pagal programą „Įveikiame kartu“, 2 ir 3 klasėje – pagal programą „Obuolio draugai“, 4 klasėje – vadovaujantis specialiosios pedagogikos ir psichologijos parengta knyga „Socialinių įgūdžių ugdymo vadovas“;

70.4. 5–10 klasių mokiniai savanoriai padeda soc. pedagogui organizuoti užsiėmimus pagal SEU programą;

70.5. savanorių klube „Mums rūpi“ vykdomos veiklos, ugdančios mokinių atsakomybę, pilietiškumą, skatinančios pozityvų elgesį, motyvuojančios aktyviai veikti siekiant savo asmeninių bei centro bendruomenės tikslų. Klubo veiklos vieta – antro aukšto koridorius;

70.6. 1–5 klasių mokiniams sudaromos sąlygos ugdytis socialinius įgūdžius ir turiningai leisti laiką pailgintos dienos grupėje:

70.6.1. pailgintos dienos grupės programos mokytojai pateikia iki birželio 20 d. pagal **5 priedą**;

70.6.2. programos pagal numatytus kriterijus vertina direktoriaus įsakymu sudaryta komisija;

70.6.3. atrinktą programą centro direktorius tvirtina iki rugpjūčio 24 d.;

70.6.4. mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymai lankyti pailgintos dienos grupę surenkami ir sąrašai sudaromi iki rugsėjo 8 d.;

70.6.5. pailgintos dienos grupė veiklą vykdo nuo rugsėjo 11 d. iki gegužės 30 d.

70.7. sukurta ir veikia „Teigiamo elgesio skatinimo sistema“. Už skatinimo sistemos vykdymą atsakingas socialinis pedagogas.

71. Siekiant įgyvendinti numatytus tikslus, pasimatuoti pasiektus rezultatus, stebėti, ar tuo keliu einame gerindami mokinių pasiekimus, atliekami tyrimai:

71.1. „**Individuali mokinio pažanga**“ (*pasibaigus kiekvienam trimestriui*). Teikiamos rekomendacijos ir priimami susitarimai dėl mokinių pasiekimų gerinimo;

71.1.2. mokymosi motyvacijai nustatyti „**Mokymosi motyvacija**“ (*balandžio mėn.*);

71.1.3. „**Ugdymo turinio diferencijavimas pamokoje**“ (*lapkričio, sausio, balandžio mėn.*). Stebimos ir aptariamos pamokos, konsultuojami mokytojai;

71.1.4. „**Kaip jaučiuosi mokykloje?**“ (*kovo mėn.*). Išsiaiškinamas tėvų (globėjų, rūpintojų), mokinių, mokytojų požiūris;

71.1.5. „**Pradinių klasių mokinių skaitymo įgūdžiai**“ (*spalio, gegužės mėn.*). Išsiaiškinamas mokinių skaitymo lygmuo pagal Bendrosiose programose numatytus pasiekimus, padaryta pažanga (*grįžtamasis ryšys*);

71.1.6. **etnografinis tyrimas** (*lapkričio, kovo, gegužės mėn.*) tikslinėms grupėms: mokinių elgesio pokyčiams matuoti (*tyrimą atlieka klasių vadovų metodinė grupė*), mokytojų mokymosi kultūros, asmeninės iniciatyvos pokyčiams matuoti (*tyrimą atlieka ugdymo plano rengimo komanda*);

71.1.7. **NMVA 2017 apklausa** (*lapkričio–gruodžio mėn.*) veiklos kokybei įsivertinti;

71.2. atliekamos **analizės**:

71.2.1. **pasitikrinamųjų darbų rašymas** 2, 4, 6, 8, 10 klasių mokiniams (*sausio mėn.*). Rezultatai aptariami su mokytojais ir mokiniais, atsižvelgiama į direktoriaus pavaduotojo ugdymui pateiktas rekomendacijas;

71.2.2. 2, 4, 6 ir 8 klasių mokinių **Diagnostinių ir standartizuotų testų rezultatų ir metinių įvertinimų** palyginimas, išskiriamos tobulintinos sritys, priimami sprendimai pasiekimams gerinti (*gegužės–birželio mėn.*);

71.2.3. **PUPP rezultatų ir metinių įvertinimų palyginimas**, išskiriamos tobulintinos sritys, priimami sprendimai kitiems mokslo metams (*gegužės mėn.*);

71.2.4. **mokytojų ilgalaikių ugdymo planų patikra** (*rugsėjo mėn.*). Planuojant bet kokią veiklą **atsižvelgiama į mokinių kontekstą**, jų individualius poreikius.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

72. Neformalusis vaikų švietimas organizuojamas 1–10 klasių mokiniams įvairiomis veiklos formomis – būreliai, studijos, klubai, meniniai ir sporto kolektyvai, projektai.

73. Organizuojant ir vedant neformaliojo švietimo veiklas remiamasi humanistinės pedagogikos principais, ugdomos mokinių vertybinės nuostatos, skatinamas pagarbus visos grupės narių tarpusavio bendravimas.

74. Formuojant mokinių kompetencijas, neformaliojo švietimo veiklų metu įgyvendinamos Mokymosi mokytis, Komunikavimo, Darnaus vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo integruojamosios, Sveikatos ugdymo, Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios bei Ugdymo karjerai programos.

75. Atsižvelgiant į neformaliojo švietimo ypatumus, veikla vykdoma aplinkose, kurios padeda įgyvendinti neformaliojo švietimo tikslus, pagal galimybes į veiklas įtraukiami mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai), bendruomenės nariai.

76. Neformaliojo vaikų švietimo būdu kompetencijos įgyjamos per pasirinktos krypties veiklą. Neformaliojo švietimo būdu ugdomos šios kompetencijos:

76.1. asmeninės – savęs pažinimas, savistaba, pasitikėjimas savimi, savęs vertinimas, savianalizė, saviraiška, sveika gyvensena, atsakomybė už savo veiksmus;

76.2. edukacinės (mokymosi) – savarankiškas mokymasis bei informacijos valdymas, mokymasis visą gyvenimą, informacijos gavimas, jos analizavimas bei panaudojimas, mąstymo lankstumas (loginis, kritinis-probleminis, kūrybinis);

76.3. socialinės – bendravimas ir bendradarbiavimas, darbas komandoje, demokratiškos struktūrų ir procedūrų išmanymas, sprendimų priėmimas, konfliktų sprendimas, lygių galimybių įsisąmoninimas, ekologinė savimonė;

76.4. profesinės – specifinių sričių žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, supratimas apie šiuolaikinę darbo rinką, požiūris į veiklos kokybę.

77. Neformaliojo ugdymo programų poreikio nustatymas:

77.1. mokslo metų pabaigoje (iki gegužės 10 d.) vykdoma 1–9 klasių mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) apklausa neformaliojo švietimo programų poreikiui kitiems mokslo metams nustatyti;

77.2. apklausos rezultatai sisteminami ir pateikiami mokytojams;

77.3. gegužės 3 savaitę organizuojama neformaliojo švietimo programų mugė „Atrask save“. Mokytojai pristato numatomų programų gaires (programos tikslus, uždavinius, aktualumą, veiklas), mokiniai renka patinkančias veiklas kitiems mokslo metams;

77.4. atsižvelgdami į mokinių pasirinkimą mokytojai iki birželio 15 d. parengia neformaliojo švietimo programą pagal pateiktą formą (mokinių sąrašas patikslinamas iki rugsėjo 5 d.) **(6 priedas)**.

78. Pateiktos neformaliojo švietimo programos svarstomos Centro taryboje ir tvirtinamos direktoriaus atsižvelgiant į kriterijus – programos idėjos ir turinio aktualumas, tikslingumas, mokinio asmeninių, edukacinių, socialinių, profesinių kompetencijų ugdymas, programos dalyvių vaidmuo ir aktyvumas, sąsaja su formaliojo ugdymu, turimų lėšų ir išteklių panaudojimo tikslingumas.

79. Neformaliojo švietimo veiklos vykdomos patraukliose ir saugiose mokiniui aplinkose, padedančiose įgyvendinti programų tikslus.

80. Neformaliojo švietimo grupėje minimalus mokinių skaičius – 7 mokiniai.

81. Neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujantys mokiniai registruojami Mokinių registre.

DEVINTASIS SKIRSNIS UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

82. Ugdymo integravimo tikslas – optimizuoti mokymosi krūvius, į ugdymo turinį integruoti kelių dalykų turinio temas ar problemų sprendimą, plėtojant bendrąsias mokinių kompetencijas ir formuojant visuminį pasaulio vaizdą.

83. Į ugdymo turinį integruojama:

83.1. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 ir Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo

ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 (Pradiniame ugdyme integracija vykdoma pagal „Etninės kultūros ugdymo metodines rekomendacijos pradinio ugdymo pedagogams“):

83.1.1. pradinio ugdymo mokytojai integruoja į dalykų ugdymo turinį (laikantis programos temų tęstinumo);

83.1.2. pagrindinio ugdymo dalykų mokytojai, numatydami dalyko temas, į kurias bus integruojamas programų turinys, derina tarpusavyje, kad būtų išlaikytas programų nuoseklumas ir tęstinumas. Pagrindinio ugdymo metodinės grupės susirinkimo metu analizuoja integruojamų programų temų atitikimą jų dėstomų dalykų temoms konkrečioje klasėje, tariasi ir užpildo lenteles:

Programos pavadinimas				
Turinio dėmenys	Klasė	Dalykas	Mokytojas	Laikas
Koncentras				

83.1.3. temos atsispindi dalyko ilgalaikiame plane skiltyje „Ugdymo turinio aktualizavimas: integracija, aplinkų kaita, veiklos pagal dalyko specifiškumą ir kt.“ (**7 priedas**).

83.2. Pradiniame ugdyme integruojama Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159. Programos turinys integruojamas į klasės vadovo veiklą ar dalyko ugdymo turinį (laikantis programos tęstinumo). Temos ir valandų skaičius atsispindi dalyko ilgalaikiuose ugdymo planuose skiltyje „Ugdymo turinio aktualizavimas: integracija, aplinkų kaita, veiklos pagal dalyko specifiškumą ir kt.“ (**7 priedas**).

83.3. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72. Programa įgyvendinama vadovaujantis Ugdymo karjerai organizavimo gairėmis (**8 priedas**);

83.4. Mokymosi mokyti, Komunikavimo, Darna vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Sveikatos ir gyvenimo įgūdžių ir Prevencinės integruojamosios programos:

83.4.1. programos įgyvendinamos, mokinių kompetencijos vertinamos ir įsivertinamos dienų be skambučių (savivaldžio mokymosi) metu:

Savivaldis mokymasis	Ugdoma kompetencija	Laikas
Kalbų diena „Galvok, sakyk“	Komunikavimo	Rugsėjis
Tikslųjų mokslų diena „Matematikų kelionė“	Mokėjimo mokyti	Lapkritis
Menų diena „Kūrybinės dirbtuvės“	Kultūrinė, kūrybiškumo	Gegužė
Socialinių mokslų diena „Pasakoju Lietuvą“	Socialinė-pilietinė	Kovas
Gamtos mokslų diena „Geri darbai puošia Žemę“	Pažintinė	Balandis

83.4.2. problemų sprendimo dienų (integruotų dienų) metu:

Dienos pavadinimas	Ugdoma kompetencija	Atsakinga tinklo grupė	Laikas

„Sveikai gyventi yra gera“	Socialinė-pilietinė	Pradinio ugdymo	Spalis
„Adventas – gerumo dvasia“	Kūrybiškumo	Socialinių mokslų ir menų	Gruodis
„Knygos šiuolaikiniame pasaulyje“	Pažinimo, asmeninė	Pagalbos mokiniui specialistų	Sausis
„Seku seku pasaką“	Komunikavimo	Kalbų	Kovas
STEAM olimpiada	Mokėjimo mokytis	Gamtos ir tikslųjų mokslų	Balandis

83.4.3. neformaliojo švietimo metu:

Būrelio pavadinimas	Programa
„Mados teatras“	Kultūrinio sąmoningumo integruojamoji programa
„English is fun“	Mokymosi mokytis integruojamoji programa
„Let’s go with Bo!“	Komunikavimo integruojamoji programa
„Mokslininkų pėdomis I“	Mokymosi mokytis integruojamoji programa
„Karuselė“	Darnaus vystymosi integruojamoji programa
„Baltas lapas“	Etninės kultūros bendroji programa
„Sportuok, judėk ir būsi sveikas“	Ugdymo karjerai programa
„Sportuok ir tvirtėk“	Sveikatos ugdymo bendroji programa
„Mokslininkų pėdomis II“	Mokymosi mokytis integruojamoji programa
„Šokim trypkim“	Sveikatos ugdymo bendroji programa
„Karoliukai“	Etninės kultūros bendroji programa
„Kurkime kartu“	Darnaus vystymosi integruojamoji programa
„Judantis šviesoforas“	Sveikatos ugdymo bendroji programa

83.4.4. Kokybiniai kompetencijų įrodymai kaupiami Kompetencijų vertinimo aplanke (**1 priedas**);

84. Integruoto ugdymo planavimas:

84.1. integruotoje pamokoje siekiama Bendrosiose ugdymo programose numatytų dalykų rezultatų;

84.2. integruotų veiklų per metus vykdoma ne mažiau nei 1 pamoka per mėnesį. Galima tarpdalykinė ir vidinė integracija;

84.3. 1–10 klasių mokytojai tarpdalykinę integraciją nusimato ilgalaikiuose ugdymo planuose, skiltyje „Ugdymo turinio aktualizavimas“ ir integruoto ugdymo grafike (**9 priedas**);

84.4. mokytojas integruotai veiklai (tarpdalykinė ir vidinė integracija) prieš 2 dienas parengia integruotos pamokos planą pagal pateiktą formą (**10 priedas**) ir pateikia direktoriaus pavaduotojui ugdymui, kad laiku būtų atlikti reikalingi tvarkaraščio pakeitimai;

84.5. integruojamų dalykų pamokų turinį dalyko mokytojai įrašo el. dienyne tų dalykų apskaitai skirtoje vietoje;

84.6. planuojant dienas be skambučių, problemų sprendimo dienas (integruotas dienas) parengiamas projektas pagal struktūrą (**5 priedas**);

84.7. numatytas temas dalyko mokytojas integruoja į konkrečios klasės ugdymo turinį. Tai atsispindi dalyko ilgalaikiame plane (**7 priedas**).

85. Direktorius pavaduotojas ugdymui analizuoja integravimo tikslumą ir poveikį mokinių pasiekimams ir pažangai.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS

86. Mokytojams vykdam suplanuotus eksperimentus, laboratorinius darbus (gamtos mokslų

pamokose), projektinius darbus, integruotas pamokas, dalykų mokymas intensyvinamas per dieną dalykui skiriant ne vieną, o keletą viena po kitos vykstančių pamokų, neviršijant bendro tam dalykui skirtų pamokų skaičiaus:

86.1. dalyko mokytojas prieš 2 dienas informuoja direktoriaus pavaduotoją ugdymui dėl tvarkaraščio pakeitimo;

86.2. direktoriaus pavaduotojas ugdymui derina tvarkaraštį;

86.3. el. dienyne fiksuojama tą dieną vestų pamokų skaičius.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

87. Ugdymo diferencijavimo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingai mokytis.

88. Planuodami ugdymo turinį mokytojai atsižvelgia į:

88.1. mokinio temperamentą, kurį nustato psichologas, tyrimas atliekamas pradedant koncentraciją bei naujai atvykusiems mokiniams;

88.2. standartizuotų testų rezultatus, metinius mokinių įvertinimus.

89. Diferencijavimas taikomas siekiant:

89.1. gerinti mokinio individualią pažangą;

89.2. gerinti ciklo rezultatus;

89.3. ugdyti gabius mokinius;

89.4. padėti sunkumų turintiems mokiniams;

89.5. atlikti tam tikras veiklas (projektiniai, tiriamieji darbai ir kita).

90. Siekiant įsisavinti ugdymo turinį, numatytą Bendrosiose programose, ir likviduoti mokymosi spragas, sausio mėn. dalykų mokytojai inicijuoja 2, 4, 6, 8, 10 klasių mokinių matematikos, lietuvių kalbos ir literatūros, pasaulio pažinimo, gamtos mokslų, socialinių mokslų, užsienio k. patikrinamuosius darbus:

90.1. dalykų mokytojai ištaiso darbus, analizuoja sėkmes ir nesėkmes, išvadas pateikia direktoriaus pavaduotojui ugdymui;

90.2. direktorius pavaduotojas ugdymui rezultatus aptaria tikslinės grupės susirinkime;

90.3. atsižvelgdami į rezultatus, mokytojai koreguoja ilgalaikius planus, numatydami spragu šalinimo būdus;

90.4. mokiniai kartu su mokytojais keliasi tikslus ir numato žingsnius mokymosi spragoms likviduoti.

91. Gavus diagnostinių ir standartizuotų testų rezultatus, dalyko mokytojai atlieka analizę, kartu su direktoriaus pavaduotoju ugdymui parengia rekomendacijas kitiems mokslo metams.

92. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui analizuoja diferencijavimo poveikį mokinio pasiekimams ir pažangai, inicijuoja sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo.

93. Mokytojai metodinių grupių susirinkimuose dalijasi patirtimi, tariausi ugdymo turinio diferencijavimo klausimais, mokosi tinklo grupėse.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

94. Mokinio individualaus ugdymo planas – tai kartu su mokiniu sudaromas jo gebėjimams ir mokymosi poreikiams pritaikytas mokymosi planas. Individualaus ugdymo planu siekiama padėti mokiniui planuoti, kaip pagal savo galias pasiekti aukštesnių ugdymo(si) rezultatų, ugdyti(s) asmeninę atsakomybę, įgyvendinti išsikeltus tikslus.

95. Mokinio individualus ugdymo planas rengiamas ir įgyvendinamas, bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), direktoriaus pavaduotojui ugdymui, švietimo pagalbos specialistams.

96. Individualaus ugdymo planas sudaromas:

- 96.1. mokiniui, kuris mokomas namuose;
 96.2. mokiniui, kurio trimestro įvertinimas neigiamas;
 96.3. nepasiekė standartizuotų testų patenkinamo lygmens;
 96.4. mokiniui, kuris itin gabus (vienam ar keliems dalykams).

97. Individualaus ugdymo planas sudaromas pagal patvirtintą formą (**11 priedas**) ne ilgesniam nei 3 mėnesių laikotarpiui.

98. Siekiant stebėti individualią mokinio pažangą ugdymo procese, ugdymo plane apibrėžiami sėkmės kriterijai, numatomi mokinio ir mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) indėliai į mokinio mokymąsi. Individualus planas turi būti aiškus ir suprantamas mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams).

99. VGK pirmininkas koordinuoja individualių ugdymo planų sudarymą ir įgyvendinimą. Pasibaigus nustatytam laikotarpiui mokytojas, mokinys bei, esant galimybei, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) VGK posėdyje aptaria mokinio pasiekimus įgyvendinant individualaus ugdymo planą, iškilusias problemas, tolimesnės pagalbos poreikį.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

100. Kuriami bendradarbiavimu pagrįsti santykiai tarp centro ir šeimos.

101. Bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), įtraukiant ir kitus suinteresuotus subjektus, planuojant ir įgyvendinant ugdymo procesą, formos:

Tėvų į(si)traukimo į vaikų ugdymą tipas	Kaip to siekiama	Laikas	Atsakingi	Partneriai
Tėvystės ugdymas	Vyksta tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimas: pagalba vaikams mokykloje Seminaras tėvams apie pozityvų bendravimą su vaikais Apskrito stalo diskusija „Vaiko pasitikėjimo savimi ugdymas“ Klasės vadovo, tėvų ir mokytojų bendradarbiavimo modelio „Ugdome kartu“ kūrimas	Gruodis Kovas Sausis	Direktorius Direktoriaus pavaduotojas ugdymui Klasių vadovų metodinė grupė	Marijampolės ŠC Tėvų klubas Klasių vadovų metodinė grupė Tėvai Klebonas Psichologas ŠPT Kitos švietimo institucijos Gižų ir Keturvalakių seniūnijų socialiniai darbuotojai
Komunikacija	Klasių vadovų individualūs pokalbiai-susirinkimai su tėvais Žinutės tėvams el. dienyne ir telefonu Leidžiamas laikraštis „Spindulys“	3 kartus per m. m. Pagal poreikį 2 kartus	Klasių vadovai Direktorius Direktoriaus pavaduotojas ugdymui	Centro vadovai Mokytojai Bibliotekininės kasos

	Straipsniai rajoniniame laikraštyje „Santaka“ Informacija pateikiama centro internetinėje svetainėje http://www.gizai.vilkaviskis.lm.lt Stendai Tyrimų rezultatų, mokyklos dokumentų pristatymas Renginiai, dalyvavimas juose	per metus Nuolat atnaujinama Pagal poreikį		Sekretorius Socialinis pedagogas „Santakos“ redakcija Gižų kaimo bendruomenė Seniūnija
Savanorystė	Suburtas savanorių Tėvų klubas, kuris įsitraukia į pagalbą Organizuojama tėvų (globėjų, rūpintojų) apklausa siekiant atskleisti tėvų talentus ir savanoriavimo galimybes Tėvai savanoriai padeda vesti pamokas mokytojams, organizuoti renginius	Pagal poreikį	Tėvų klubo pirmininkas	Centro vadovai Klasių vadovų metodinė grupė Gižų kaimo bendruomenė Tėvų darbovietės
Siūlymai, sprendimų priėmimas	Tėvai (globėjai, rūpintojai), Tėvų klubo nariai aktyviai dalyvauja, reiškia nuomonę, teikia siūlymų centro tarybos posėdžiuose, kartu priima sprendimus. Apie priimtus sprendimus informuoja kitus tėvus (globėjus, rūpintojus). Tikslų kėlimas aptariant vaiko individualios pažangos planą. Sprendžia dėl neformaliojo švietimo programų pasirinkimo (tėvų (globėjų, rūpintojų) apklausa gegužės mėn.)	Pagal poreikį 3 kartus per metus Gegužės mėn.	Mokyklos- daugiafunkcio centro tarybos pirmininkas Mokytojai, klasių vadovai Direktoriaus pavaduotojas ugdymui	Klasių vadovai Dalyko mokytojai Gižų kaimo bendruomenė

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS LAIKINŲJŲ GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

102. Laikinosios grupės sudaromos siekiant gerinti mokinių mokymosi pasiekimus, kelti individualią pažangą.

103. Laikinosios grupės sudaromos mokiniams:

103.1. kurie siekia pagerinti atskirų dalykų žinias;

103.2. kuriems paskirtos ilgalaikės ar trumpalaikės konsultacijos;

103.3. kurie siekia savo žinias pritaikyti už institucijos ribų (olimpiados, konkursai ir kita).

104. Mažiausias skaičius laikinoje grupėje – 5 mokiniai. Grupės sudėtis gali kisti kiekvieną mėnesį.

105. Rugsėjo mėnesį sudaromos laikinosios grupės atsižvelgiant į standartizuotų testų rezultatus ir 2016–2017 m. m. ir 2017–2018 m. m. metinius įvertinimus.

106. Mokinių pasiekimams gerinti sudaromos 3 laikinosios grupės:

106.1. „Rašau ir skaičiuoju be klaidų“ – matematika ir lietuvių kalba pradinių klasių mokiniams;

106.2. „Žinau ir taikau“ – matematika;

106.3. „Mokausi kalbėti ir rašyti be klaidų“ – lietuvių kalba ir literatūra;

107. Laikinių grupių veiklą prižiūri, jų naudą ir poveikį nuolat stebi ir analizuoja V GK pirmininkas.
108. Klasės dalijamos: devinta ir dešimta – tikybos ir etikos pamokoms.
109. Klasės jungiamos:
- 109.1. pirma ir antra, trečia ir ketvirta klasės:
- 109.1.1. kūno kultūros pamokoms, jas veda pirmos ir trečios klasės mokytojai;
- 109.1.2. dailės ir technologijų pamokoms, jas veda antros ir ketvirtos trečios klasės mokytojai;
- 109.1.3. muzikos pamokoms, jas veda: 1-2 klasėse - pirmos klasės mokytojas, 3-4 klasėse – po 1 pamoką ketvirtos klasės ir muzikos mokytojai;
- 109.1.4. šokio ir tikybos pamokoms, jas veda mokytojai-dalykų specialistai;
- 109.2. penkta–šešta ir septinta-aštunta klasės – kūno kultūros pamokoms;
- 109.3. devinta–dešimta klasės – tikybos ir etikos pamokoms;
- 109.4. šešta–septinta klasės, aštunta–dešimta klasės – aktyvaus judėjimo pratyboms.

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

110. Mokinių mokymas namie organizuojamas, vadovaujantis Mokinių mokymo stacionari-
nėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lie-
tuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 ir Mo-
kymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

111. Mokiniui, mokomam namie, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, suderinęs su mokinio
tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgdamas į gydytojų rekomendacijas, parengia individualų
ugdymo planą (**12 priedas**) ir tvarkaraštį.

112. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), Centro vadovo įsakymu pagrindi-
niame ugdyme mokinsys gali nesimokyti menų, dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros, pra-
diniame ugdyme gali nesimokyti kūno kultūros. El. dienyne ir mokinio individualiame ugdymo
plane prie dalykų, kurių mokinsys nesimoko, įrašoma „atleista“.

113. Dalykų mokytojai parengia mokiniui individualaus ugdymo planą (**11 priedas**), kurį su-
derina su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais), direktoriaus pavaduotoju ugdymui.

114. Dalis gydytojo leidimu centre lankomų pamokų įrašoma į mokinio individualų ugdymo
planą.

115. Mokiniams, mokomiems pagal individualizuotas programas namuose, dalyko mokytojai
remdamiesi Pradinio ugdymo bendrųjų programų pritaikymo rekomendacijomis ir Pagrindinio ug-
dymo bendrųjų programų pritaikymo rekomendacijomis parengia individualizuotą programą (**13
priedas**).

II SKYRIUS PIRMASIS SKIRSNIS MOKYMOSI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

116. Ugdymo turinio planavimas:

116.1. dalyko mokytojas parengia ilgalaikį ugdymo planą vieneriems metams pagal pateiktą
struktūrą (**7 priedas**). Jis derinamas su direktoriaus pavaduotoju ugdymui iki mokslo metų pradžios;

116.2. klasių vadovai rengia bendrą planą, kuris integruojamas į centro veiklos planą.

117. Ugdant mokinių kalbėjimo, skaitymo ir rašymo gebėjimus visu dalykų mokytojai:

117.1. kreipia dėmesį į mokinių kalbinės raiškos logiškumą, nuoseklumą, taisto kalbos klaidas;

117.2. paiso kalbos kultūros etiketo, taisyklingai kirčiuoja;

117.3. dalyko užduotims naudoja tekstus, probleminius klausimus;

117.4. rengia uždarojo tipo testus, kuriuos papildo:

117.4.1. atvirojo tipo klausimais, kuriuos reikia argumentuoti;

- 117.4.2. dalykinio rašymo užduotimis;
- 117.5. pateikia užduočių, kuriose reikia išskirti esmę, daryti apibendrinimus, išvadas;
- 117.6. ištaiso mokinių darbuose rastas rašybos klaidas;
- 117.7. bendraujant virtualioje erdvėje laikosi rašto kultūros;
- 117.8. laikosi rašto darbų pateikimo tvarkos (**14 priedas**);
- 117.9. konsultuojasi su lietuvių kalbos ir literatūros mokytojais;
- 117.10. centre vykdomas projektas „Gerbiu savo kalbą“. Projekto veiklą vykdo pradinė klasių ir lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai, veiklą koordinuoja bibliotekininkas.
118. **Ugdant mokinių matematinius (skaičiavimo) gebėjimus visų dalykų mokytojai:**
- 118.1. skatina mokinius taisyklingai rašyti, skaityti ir kirčiuoti skaitmenis bei skaičius, matinius vienetus, atlikti matavimus ir skaičiavimus;
- 118.2. ištaiso skaičiavimų klaidas;
- 118.3. konsultuojasi su matematikos mokytojais.
119. Už mokinių kalbėjimo, skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gebėjimų ugdymą per visų dalykų pamokas atsakingi dalykų mokytojai: metodinių grupių susirinkimų metu šią veiklą reflektuoja, dalijasi išvalgomis, pastabomis, teikia rekomendacijas kolegoms.

120. Dorinis ugdymas:

120.1. tėvai (globėjai, rūpintojai) parenka mokiniui iki 14 metų vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tikyba, o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renka vieną dorinio ugdymo dalyką. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etika arba tikyba renkami dvejim metams.

120.2. klasės vadovas, apklausęs tėvus (globėjus, rūpintojus) ar mokinius, pateikia Suvestinę apie pasirinkimus (**15 priedas**).

121. Lietuvių kalba ir literatūra:

121.1. mokytojai inicijuoja 2, 4, 6 ir 8 klasių mokiniams lietuvių kalbos ir literatūros pasitikrinamųjų darbų rašymą gebėjimams patikrinti. Mokytojas analizuoja rezultatus, aptaria juos su mokiniais ir direktoriaus pavaduotoju ugdymui, numato tolimesnius žingsnius;

121.2. 9–10 klasėse vykdomas integruotas lietuvių kalbos ir literatūros, istorijos ir pilietiškumo pagrindų dalykų projektas „Laisvė praeityje, dabartyje ir ateityje“, skirtas laisvės kovų istorijai mokyti. Jam skiriama 18 valandų;

121.3. skatinant mokinius sąmoningai skaityti:

121.3.1. lietuvių kalbos ir literatūros bei pradinė klasių mokytojai, atsižvelgdami į atnaujintas bendrąsias lietuvių kalbos ir literatūros programas, bendradarbiaudami su bibliotekininku, supažindina mokinius su rekomenduojamų perskaityti knygų sąrašu;

121.3.2. bibliotekininkas vykdo skaitymo skatinimo akcijas, inicijuoja mokinių dalyvavimą rajoninėse ir respublikinėse viktorinose, konkursuose;

121.3.3. mokiniai už perskaitytų knygų pristatymą pagal mokytojo numatytus kriterijus gauna kaupiamąjį balą;

121.4. mokiniai, nepasiekę lietuvių kalbos ir literatūros Pagrindinio ugdymo programoje numatyto patenkinamojo lygmens, mokymosi spragas šalina mokydami laikinojoje grupėje „Kalbu ir rašau be klaidų“.

122. Užsienio kalbos:

122.1. pirmosios užsienio kalbos mokoma(si) nuo antros klasės;

122.2. tėvai (globėjai, rūpintojai) parenka mokiniui iš dviejų siūlomų užsienio kalbų (anglų k. ir vokiečių k.);

122.3. užsienio kalbai mokytis 2–4 klasėse skiriama po 2 ugdymo valandas per savaitę;

122.4. planuodamas ugdymo turinį 10 klasei, mokytojas daugiau dėmesio skiria teksto suvokimo užduotims, situacijų modeliavimui, leksikos įsisavinimo strategijoms;

122.5. mokinių kalbiniam įgūdžiam ugdyti vykdomas projektas „Aš kalbu, tu kalbi, mes bendraujame“ (anglų kalbos 5–9 klasėse, rusų kalbos 6–9 klasėse). Projektą rengia ir už jo vykdymą atsakingi užsienio kalbų mokytojai. Kovo mėn. organizuojama viktorina-konkursas „Kalbos atveria duris“;

122.6. baigiant pagrindinio ugdymo programą, organizuojamas užsienio kalbų pasiekimų patikrinimas, centralizuotai parengtas kalbos mokėjimo lygio nustatymo testas (pateikiamas per duomenų perdavimo sistemą KELTAS);

122.7. 10 klasės mokinių užsienio kalbų kalbiniams gebėjimams ugdyti gegužės mėn. vykdomas projektas „Ateitis prasideda dabar“.

123. Matematika:

123.1. mokytojai inicijuoja 2, 4, 6 ir 8 klasių mokiniams matematikos pasitikrinamųjų darbų rašymą gebėjimams pasitikrinti. Mokytojas analizuoja rezultatus, aptaria juos su mokiniais ir direktoriaus pavaduotoju ugdymui, numato tolimesnius žingsnius;

123.2. planuodamas ugdymo turinį mokytojas:

123.2.1. atkreipia dėmesį į uždavinių su įvairiais matavimo vienetais sprendimą, įvairiomis diagramomis pateiktos informacijos analizavimą, loginio ir kritinio mąstymo, problemų sprendimo strategijų, aukštesniųjų mąstymo gebėjimų ugdymą, skiria užduotis, susijusias su mokinių gyvenimiška patirtimi;

123.2.2. skiria daugiau dėmesio matematikos žinioms įtvirtinti sprendžiant skaičių ir skaičiavimų, algebros ir geometrijos uždavinius;

123.2.3. visiems mokiniams kelia aukštus mokymosi lūkesčius;

123.3. siekiant didinti mokinių mokymosi motyvaciją, skatinant tyrinėjimu grįstą mokymąsi, gerinant mokinių mokymosi pasiekimus, labiau individualizuojant ir diferencijuojant ugdymo turinį mokytojas naudojami:

123.3.1. Nacionalinio egzaminų centro parengiamomis matematinio-gamtamokslinio raštingumo konkurso užduotimis;

123.3.2. tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų leidiniais ir publikacijomis;

123.3.3. įvairią metodinę medžiagą-rekomendacijas, skelbiamą internetinėje svetainėje www.sodas.ugdome.lt;

123.3.4. įvairesnes, įdomesnes, įvairaus sunkumo ir sudėtingumo, nacionalinių olimpiadų konkurso „Kengūra“ užduotis gabiems matematikai vaikams ugdyti;

123.3.5. informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomąsias priemones: „Matematika tau“, „Geogebra“, „EMA“, „Eduka“ ir kita;

123.3.6. ugdymo procese taiko inovacijas – STEAM ugdymą (matematikos ugdymosi turinį integruoja su gamtos mokslais ir technologijomis).

124. Informacinės technologijos:

124.1. pradinėse klasėse informacinės technologijos naudojamos kaip ugdymo priemonė, taip pat mokoma informacinių technologinių pradmenų (Pradinio ugdymo informatikos bendrosios programos metmenys (2017-02-20 redakcija) integruojant į mokomųjų dalykų ugdymo turinį;

124.2. siekiant mažinti mokinių mokymosi krūvį 7–8 klasėse, 7 klasėje 1 savaitinė pamoka skiriama informacinių technologijų bendrųjų programų kursui, o 8 klasėje informacinių technologijų dalykas mokomas integruotai:

124.2.1. mokytojai savo dalykų ilgalaikiuose planuose įtraukia 2–3 (pagal poreikį gali būti ir daugiau) integruotas pamokas per mokslo metus su informacinėmis technologijomis, tai nurodoma ilgalaikiame ugdymo plane (**7 priedas**);

124.2.2. siekiant užtikrinti sklandų informacinių technologijų kabineto panaudojimą sudaromas mokslo metams integruotų pamokų grafikas (**9 priedas**);

124.2.3. dalyko mokytojui turint pakankamai skaitmeninio raštingumo kompetencijų, nėra būtina, kad pamokoje dirbtų du mokytojai. Esant poreikiui, dalyko mokytoją konsultuoja informacinių technologijų mokytojas;

124.3. 9–10 klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirenkamųjų programavimo pradmenų, kompiuterinės leidybos arba tinklalapių kūrimo pradmenų modulių. Centras siūlo rinktis ne mažiau kaip du modulius. Modulį renkasi mokinys, jo pasirinkimas atsispindi Suvestinėje (**15 priedas**).

125. Gamtamokslinis ugdymas:

125.1. mokytojai inicijuoja 4 ir 8 klasių mokiniams gamtos mokslų pasitikrinamųjų darbų rašymą gebėjimams patikrinti. Mokytojas analizuoja rezultatus, aptaria juos su mokiniais ir direktoriaus pavaduotoju ugdymui, numato tolimesnius žingsnius;

125.2. mokytojas ugdymo procesą grindžia realiais arba virtualiais gamtamoksliniais gamtos reiškinių, procesų, objektų tyrimais, skiriant dėmesį dinamiškos tikrovės problemoms atpažinti ir spręsti;

125.3. planuodami gamtos mokslų dalykų mokymą mokytojai numato kiekviename cikle: gamtos mokslų pamokų sąsają su kasdieniu gyvenimu, stebėjimus, tiriamuosius darbus (laboratoriniai, eksperimentiniai) ir kt. Tam skiriama ne mažiau kaip 30 % dalykui skirtų pamokų per metus. Tai atsispindi ilgalaikiame ugdymo plane ir **16 priede**;

125.4. atliekant gamtamokslinius tyrimus mokytojai naudojami turimomis mokyklinėmis priemonėmis, lengvai buityje ir gamtoje randamomis ir pasigaminamomis priemonėmis, virtualiosiomis laboratorijomis, edukacinėmis erdvėmis ir mokymosi ištekliams už centro ribų (laboratorijos, tyrimų centrai, parkai, muziejai ir kita);

125.5. atliekant tyrinėjimus, bandymus prireikus sujungiamos 2 pamokos, kurios vyksta iš eilės;

125.6. pradinėse klasėse gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama 50 % pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko. Praktiniams mokinių gebėjimams ugdyti skiriama 25 % pamokų, kurios vyksta tyrinėjimams palankioje erdvėje, natūralioje gamtoje (pvz., parke, miške, prie vandens telkinio ar pan.). Tai atsispindi ilgalaikiame ugdymo plane ir **16 priede**;

125.7. gamtamokslinius gebėjimus mokiniai ugdomi neformaliojo ugdymo užsiėmimų „Tyrinėjame“ (7–10 klasių mokiniams) ir „Mokslininkų pėdomis“ (1–6 klasių mokiniams);

125.8. ugdymo procese taikomos inovacijos – STEAM ugdymas (gamtamokslinio ugdymosi turinys integruojamas su matematika ir technologijomis).

126. Technologijos:

126.1. 1–4 klasėse 1/3 ugdymo laiko per mokomojo dalyko „Dailė ir technologijos“ pamokas skirti technologijoms. Tai atsispindi ilgalaikiame ugdymo plane ir **7 priede**;

126.2. mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, pradedama mokyti technologijų dalyko pagal privalomą 17 valandų integruoto technologijų kurso programą, po kurios mokiniai renkasi vieną iš penkių siūlomų technologinių programų ir mokoma toliau. Pasiūla ir mokinių pasirinkimas atsispindi Suvestinėje (**15 priedas**);

126.3. mokiniai gali keisti pasirinktas technologijų programas pagal dalyko modulio ir technologinių programų 9–10 klasėse pasirinkimo ir pakeitimo tvarką (**17 priedas**);

126.4. dalis pamokų 10 klasėje vedamos realiose arba imituotose darbo vietose. Šias pamokas technologijų mokytojas, bendradarbiaudamas su Marijampolės JDM, Marijampolės PRC Vikaviškio skyriumi, numato ilgalaikiame ugdymo plane. Organizuojant veiklas vadovaujasi Turizmo renginių ir pamokų kitoje erdvėje (už mokyklos ribų) organizavimo tvarka (**4 priedas**);

126.5. ugdymo procese taikomos inovacijos – STEAM ugdymas (technologijų ugdymosi turinys integruojamas su matematika ir gamtos mokslais).

127. Socialinis ugdymas:

127.1. mokytojai inicijuoja 8 klasės mokiniams pasitikrinamųjų darbų rašymą gebėjimams patikrinti. Mokytojas su direktoriaus pavaduotoju ugdymui analizuoja rezultatus, aptaria juos su mokiniais, numato tolimesnius žingsnius;

127.2. planuodamas ugdymo turinį mokytojas atkreipia dėmesį į šaltinių, dokumentų, karikatūrų nagrinėjimą, sąvokų mokymąsi, darbą su kartografinė medžiaga, geografinių objektų kiekybines ir kokybines charakteristikas, ypatingą dėmesį skiriant aukštesniųjų mąstymo gebėjimų ugdymui;

127.3. planuodamas socialinio ugdymo pamokas mokytojas mokymąsi grindžia tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis bendradarbiavimu ir savarankiškai atliekamu darbu bei informacinėmis komunikacinėmis technologijomis;

127.4. socialiniams gebėjimams ir pilietiškumui ugdyti 1/4 pasaulio pažinimo pamokų 1–4 klasėse skiriama socialinės kultūrinės bendruomenės, rajono aplinkos pažinimui (vietovių ir institucijų lankymas). Tai atsispindi ilgalaikiame ugdymo plane ir **16 priede**;

127.5. siekiant gerinti gimtojo krašto ir Lietuvos valstybės pažinimą dalį (ne mažiau 10 %) istorijos ir geografijos pamokų organizuojama netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, vietos savivaldos institucijose, saugomų teritorijų lankytojų centruose, virtualiose aplinkose). Šiai veiklai organizuoti mokytojai parengia ir vykdo integruotą projektą „Pažinkime savo kraštą ir jo istoriją“ (projekto veikla fiksuojama kaip dalyko pamoka);

127.6. istorijos kursas 5 klasėje pradedamas dėstyti nuo artimiausios aplinkos (savo krašto) ir Lietuvos istorijos epizodų, 6 klasėje – Europos istorijos epizodai;

127.7. laisvės kovų istorijai mokyti 9–10 klasėse skiriama 18 pamokų, integruojant temas į istorijos, lietuvių kalbos ir literatūros ir pilietiškumo pagrindų pamokas. Istorijos ir pilietiškumo pagrindų mokytoja bendradarbiaudama su lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja parengia ir įgyvendina projektą „Laisvė praeityje, dabartyje ir ateityje“;

127.8. 9–10 klasėse pilietiškumo pagrindų mokytojas su mokiniais vykdo projektą „Ateities pilietis“, skirtą įtraukti mokinius į aktyvų mokyklos bendruomenės gyvenimą, mokykloje esančių problemų sprendimą (pvz.: kalbos kultūra, bendravimas su suaugusiais ir bendraamžiais ir kita.), akcijų organizavimą. Tam skiriama iki 30 % dalykui skirtų pamokų, veikla fiksuojama kaip pilietiškumo pamoka;

127.9. į istorijos, geografijos, pilietiškumo pagrindų ugdymo turinį atsižvelgiant konkrečiau dalyko temas integruojamos nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temos (nacionalinio saugumo samprata ir sistema Lietuvos Respublikoje; rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė; Lietuvos gynybos politika; informaciniai ir kibernetiniai karai; Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas ir kiti įgyvendinamieji gynybos ir kovos su korupcija sričių teisės aktai ir pan.). Tai atsispindi ilgalaikiame ugdymo plane skiltyje „Ugdymo turinio aktualizavimas: integracija, aplinkų kaita, veiklos pagal dalyko specifiškumą ir kt.“ (**7 priedas**);

127.10. istorijos, geografijos, pilietiškumo pagrindų pamokų metu mokytojai mokiniams sistemingai atskleidžia Lietuvos ir pasaulio realijas, nuolat jas aptaria su mokiniais.

128. Kūno kultūra:

128.1. 2 klasės mokiniams sudaromos sąlygos pasirinkti jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas „Šokio ritmu“, 6–10 klasių mokiniams – „Augu saugus ir sveikas“, naudojant pamokas, skirtas mokinio ugdymo(si) poreikiams tenkinti. Mokinių lankomumas žymimas el. dienyne. Rugsėjo mėnesį atliekama apklausa. Apklausos duomenys atsispindi aktyvaus judėjimo pratybų mokinių pasirinkimo suvestinėje (**18 priedas**);

128.2. specialiosios ar parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

128.3. mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūloma kita veikla: įvairūs stalo žaidimai (šaškės, šachmatai, dėlionės ir pan.), smiginis, literatūros apie sportą ir sportinius pasiekimus, sveiką gyvenimą skaitymas, socialinė veikla ir kt. Kūno kultūros mokytojas užtikrina mokinių saugumą;

128.4. kūno kultūros mokytojas, planuodamas sveikos gyvensenos užsiėmimus, orientuojasi į netradicines sporto šakas, ugdo mokinių gebėjimą turiningai leisti laisvalaikį, formuoja sveikos gyvensenos įpročius;

128.5. kūno kultūros užsiėmimai organizuojami sporto salėje arba stadione, kurie atitinka Higienos normos reikalavimus.

129. Meninis ugdymas:

129.1. viena kūno kultūros pamoka per savaitę 1, 3–4 klasėse skiriama šokiui;

129.2. planuodamas ugdymo turinį meninio ugdymo mokytojas numato veiklas netradicinėse aplinkose (kino teatrai, muziejai, koncertų salės ir kita). Tai atsispindi ilgalaikiame ugdymo plane ir Mokymo(si) aplinkų keitimo grafike (**19 priedas**).

130. Žmogaus saugos ugdymas pradinio ir pagrindinio ugdymo programoje organizuojamas vadovaujantis: Žmogaus saugos bendraja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668).

131. 2017–2018 mokslo metais pradinio ir pagrindinio ugdymo programoms įgyvendinti mokant kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupine mokymosi forma) ir neformaliojo švietimo programoms skiriamos valandos ir pamokų skaičius per savaitę:

131.1. pradinio ugdymo programai įgyvendinti valandų skaičius:

Dalykai	1 klasė	2 klasė	Iš viso val. 1–2 kl.	3 klasė	4 klasė	Iš viso val. 3–4 kl.	Iš viso val. 1–4 kl.
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	34	34	68	34	34	68	136
Lietuvių kalba (gimtoji)	272	238	510	238	238	476	986
Užsienio kalba		68	68	68	68	136	204
Matematika	136	170	306	170	136	306	612
Pasaulio pažinimas	68	68	136	68	68	136	272
Dailė ir technologijos	68	68	136	68	68	136	272
Muzika	68	68	136	68	68	136	272
Kūno kultūra	68	68	136	68	68	136	272
Šokis	34		34	34	34	68	102

131.2. dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę pradinio ugdymo programai įgyvendinti:

Dalykai	Dalyko savaitinių pamokų skaičius						Pradinio ugdymo programa (1–4 klasės)
	1 kl.	2 kl.	1–2 kl.	3 kl.	4 kl.	3–4 kl.	
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	1	1	2	1	1	2	4
Lietuvių kalba (gimtoji)	8	7	15	7	7	14	29
Anglų kalba		2	2	2	2	4	6
Matematika	4	5	9	5	4	9	18
Pasaulio pažinimas	2	2	4	2	2	4	8
Dailė ir technologijos	2	2	4	2	2	4	8
Muzika	2	2	4	2	2	4	8
Kūno kultūra	2	2	4	2	2	4	8
Šokis	1		1	1	1	2	3
Žmogaus sauga (integruojama į dalykus ir klasės vadovo veiklą)							
Mokinio pamokų skaičius	22	23	45	24	23	47	92
Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti:							
Kūno kultūrai – „Šokio ritmu“		1	1				1
*Lietuvių k. ir matematikai „Rašau ir skaičiuoju be klaidų“					0,5		0,5
Pamokų skaičius mokiniui per savaitę:	22	24	46	24	23,5	47	93,5
Neformalusis švietimas	1	1	2	1	2	3	5

* 0,5 val. skirta ilgalaikėms konsultacijoms darbui su 1–4 klasių mokinių laikinąja grupe (Keturioliktasis skirsnis)

131.3. pagrindinio ugdymo dalykai ir jiems skiriamų valandų skaičius per savaitę pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti:

Dalykų sritys, dalykai	Dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius										
	5 kl.	6 kl.	5–6 kl.	7 kl.	8 kl.	7–8 kl.	5–8 kl.	9 kl.	10 kl.	9–10 kl.	5–10 kl.
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	1	1	2	1	1	2	4	1	1	2	6
Lietuvių kalba ir literatūra	5	5	10	5	5	10	20	4	5	9	29
Anglų kalba (I užsienio k.)	3	3	6	3	3	6	12	3	3	6	18
Rusų kalba (II užsienio k.)		2	2	2	2	4	6	2	2	4	10
Matematika	4	4	8	4	4	8	16	4	3	7	23
Gamta ir žmogus	2	2	4				4				4
Biologija				2	1	3	3	2	1	3	6
Fizika				1	2	3	3	2	2	4	7
Chemija					2	2	2	2	2	4	6
Informacinė technologijos	1	1	2	1		1	3	1	1	2	5
Istorija	2	2	4	2	2	4	8	2	2	4	12
Pilietiškumo pagrindai								1	1	2	2
Geografija		2	2	2	2	4	6	2	1	3	9
Ekonomika ir verslumas									1	1	1
Dailė	1	1	2	1	1	2	4	1	1	2	6
Muzika	1	1	2	1	1	2	4	1	1	2	6
Technologijos	2	2	4	2	1	3	7	1	1,5	2,5	9,5
Kūno kultūra	3	2	5	2	2	4	9	2	2	4	13
Žmogaus sauga	1		1		1	1	2		0,5	0,5	2,5
Mokinio pamokų skaičius	26	28	54	29	30	59	113	31	31	62	175
Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti:											
*Lietuvių kalba ir literatūra „Mokausi kalbėti ir rašyti be klaidų“				0,5		0,5	0,5			0,5	0,5
*Matematika „Žinau ir taikau“					0,5	0,5	0,5			0,5	0,5
Aktyvumui ir judėjimui skatinti „Augu sveikas ir saugus“		0,5	0,5	0,5	0,5	1	1,5	0,5	0,5	1	2,5
Iš viso valandų mokinio poreikiams tenkinti		0,5	0,5	1	1,5	2,5	3	0,5	0,5	1	4
Pamokų skaičius mokiniui per savaitę:	26	28,5	54,5	30	31,5	61,5	116	31,5	31,5	63	179
Neformalusis švietimas	1	1	2	1	2	3	5	2	1	3	8

* 0,5 val. skirta ilgalaikėms konsultacijoms darbui su 5–10 klasių mokinių laikinosiomis grupėmis (Keturioliktasis skirsnis).

III SKYRIUS PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

132. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų), ugdymas organizuojamas vadovaujantis Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių,

ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 (Žin., 2011, Nr. 122-5771).

133. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai ugdomi visiškos integracijos būdu.

134. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams ugdyti dalykų Bendrąją programą mokytojas pritaiko atsižvelgdamas į mokinių ugdymosi poreikius, VGK, ŠPT rekomendacijas:

134.1. mokytojai, besimokantiems pagal individualizuotas programas mokiniams, remdamiesi Pradinio ugdymo bendrųjų programų pritaikymo rekomendacijomis ir Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų pritaikymo rekomendacijomis, bendradarbiaudami su specialiuoju pedagogu, parengia individualizuotas programas **(13 priedas)**;

134.2. VGK, bendradarbiaudama su ŠPT, svarsto, kokia pagalba reikalinga konkrečiam spec. ugdymosi poreikių turinčiam mokiniui, planuoja mokymosi krūvį, numato pagalbos teikimo būdus ir metodus;

134.3. siekiant ugdyti mokinių, turinčių intelekto sutrikimų, bendruosius gebėjimus, VGK nariai, atsakingi už šių mokinių pažangą, skatina mokinius lankyti neformaliojo švietimo užsiėmimus, atitinkančius jų interesus.

135. Specialiojo pedagogo, logopedo, socialinio pedagogo, psichologo, mokytojo padėjėjo pagalba specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, mokomiems visiško integravimo būdu, teikiama pagal VGK suderintą ir direktoriaus patvirtintą pagalbos mokiniui specialistų konsultacijų grafiką **(20 priedas)**.

136. Atsižvelgiant į specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių galias ir gebėjimus (VGK posėdžio 2017-06-16 protokolas Nr. 4) perskirstomas mokymosi krūvis. 10 klasės mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, viena savaitine valanda mažinama chemijos ir fizikos dalykų pamokų skaičius. Vietoj jų dvi specialiosios pamokos skiriamos skaitymo ir rašymo įgūdžiams ugdyti (lietuvių kalba ir literatūra). Užsiėmimai vyksta pagal direktoriaus patvirtintą grafiką **(21 priedas)**.

137. VGK kartu su klasės ir (ar) dalyko mokytoju svarsto mokinio ugdymosi sunkumus ir su tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu siunčia mokinį į ŠPT nuodugniai įvertinti mokinio ugdymosi poreikių (pirmoje klasėje siunčia ne anksčiau kaip antrame pusmetyje).

138. Pakartotinai mokinsys siunčiamas įvertinti, jei nesugeba mokytis pagal ŠPT rekomenduotą programą (ne anksčiau kaip po metų po įvertinimo), jei pakartotinis įvertinimas yra numatytas ŠPT pažymoje dėl pedagoginio psichologinio asmens specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo arba mokytojo teikimu siūloma peržiūrėti programos tikslumą.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

139. Mokinio, kuris mokomas pagal pritaikytą ar individualizuotą programą pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo bei mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo tvarka **(1 priedas)**.

TREČIASIS SKIRSNIS

SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMAS

140. Specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba teikiama vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 ir Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229.

141. Centre teikiama:

141.1. **specialioji pagalba** – mokytojo padėjėjas ugdymo proceso metu padeda mokiniui tinkamai naudotis ugdymui skirtomis priemonėmis, teikia pagalbą atliekant užduotis ir kitas paslaugas. Pagalba teikiama pagal sudarytą grafiką (**20 priedas**);

141.2. **specialioji pedagoginė pagalba** – logopedas ir specialusis pedagogas padeda specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams:

141.2.1. logopedas – kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų turintiems mokiniams:

141.2.1.1. teikia logopedinę pagalbą mokiniui, lavina sutrikusias funkcijas logopedinių užsiėmimų metu. Užsiėmimai vyksta pagal sudarytą grafiką (**20 priedas**);

141.2.1.2. konsultuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), mokytojus ugdymo ir pagalbos mokiniui, turinčiam kalbos sutrikimų, klausimais;

141.2.2. specialusis pedagogas – turintiems intelekto ir specifinių pažinimo sutrikimų mokiniams:

141.2.2.1. padeda įsisavinti ugdymo turinį, lavina jų sutrikusias funkcijas. Užsiėmimai vyksta pagal sudarytą grafiką (**20 priedas**);

141.2.2.2. konsultuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), mokytojus specialiojo ugdymo klausimais;

141.2.2.3. atlieka pedagoginį mokinių vertinimą.

SUDERINTA
Vilkaviškio r. Gižų
Kazimiero Baršausko
mokyklos-daugiafunkcio centro
tarybos posėdžio
2017 m. birželio 22 d.
protokoliniu nutarimu
(protokolo Nr. 2)

SUDERINTA
Vilkaviškio rajono savivaldybės
administracijos Švietimo, kultūros
ir sporto skyriaus vedėja
A. Finagėjevienė